

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
14.SJEDNICE DOMA NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE
održane 28.11.2003.godine sa početkom u 10:40

PREDSJEDAVAJUĆI
MUSTAFA PAMUK

Poštovani delegati, vaše ekscelencije, poštovani gosti i poštovani predstavnici sredstava informisanja,

Otvaram 14.sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

INTONIRANJE HIMNE

Na današnjoj sjednici je prisutno 14 delegata. Od toga 5 iz reda bošnjačkog naroda, 5 iz reda hrvatskog naroda, 4 iz reda srpskog naroda. Gospodin Zoran Spasojević je najavio svoj izostanak i opravdao ga.

Za ovu sjednicu, predlažem sledeći dnevni red;

Molim vas vi ste dobili danas evo izmjenjen i dopunjen dnevni red, stavljen vam je na klupe i ja sad ću pročitati taj novi dopunjeni dnevni red.

Prva tačka dnevnog reda je

1. Odgovor na delegatska pitanja i delegatska pitanja,
2. Usvajanje Zapisnika sa 13.sjednice Doma naroda,
3. Prijedlog zakona o sistemu indirektnog oporezivanja, prvo čitanje, predlagač Vijeće ministara,
4. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona, prvo čitanje, predlagač Izborna komisija,
5. Predlog zakona o slobodi vjera i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica BiH, prvo čitanje, predlagač Vijeće ministara,
6. Prijedlog zakona o Agenciji za osiguranje u BiH, prvo čitanje, predlog Vijeće ministara,
7. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu BiH, prvo čitanje, predlagač Predstavnički dom,
8. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora o slobodnoj trgovini između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Moldavije, predlagač Predsjedništvo BiH,
9. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Međunarodne konvencije o saradnji na bezbjednosti vazdušne plovidbe od 13.decembra 1960. godine, sa izmjenama od 06.jula 1970. godine, 21.novembra 78.godine, 12. februara 81.godine i 27.jula 1997.godine, i protokola od 08.oktobra 2003.godine, o pristupanju Evropske zajednice, euro-kontroli. Euro-kontrolu predlagač Predsjedništvo BiH,
10. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Kreditnog sporazuma između BiH, Centralne banke BiH i Evropske zajednice, predlagač Predsjedništvo BiH,

11. Imenovanja Ombusmena za ljudska prava BiH, predlagač Predsjedništvo BiH,
12. Prijedlog zakona o odbrani BiH, prvo čitanje, predlagač Vijeće ministara,
13. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona ministarstvima i drugim organima uprave BiH, prvo čitanje, predlagač Vijeće ministara,
14. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću ministara BiH, prvo čitanje, predlagač, Vijeće ministara.

To je dnevni red, i ima li primjedbi na dnevni red. Izvolite gospodine Čengiću.

HASAN ČENGIĆ

Gospodine predsjedavajući, uvaženo predsjedništvo Doma, poštovane kolege, članovi Vijeća ministara, predstavnici međunarodne zajednice, predstavnici javnosti,

Ja želim samo razumjeti gospodine predsjedavajući zbog čega su nastale razlike između prijedloga koji smo mi dobili u pisanoj formi prije par dana predloga dnevnog reda i onoga što ste vi sada čitali. Ako sam ja pažljivo pratio i razumio, u prijedlogu dnevnog reda koji smo mi dobili ranije bilo je predviđeno da je 3. tačka dnevnog reda Prijedlog zakona o odbrani BiH, prvo čitanje, pa onda 4. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave, pa je 5. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o Vijeću ministara BiH.

Ako sam razumio ovdje je došlo do nekih promjena, pa bih htio da razumijem zbog čega.

MUSTAFA PAMUK

Evo ja ću, ja sam to dužan objasniti. Ja ću vam objasniti. Mi smo jutros na Kolegiju Doma naroda razmatrali i ono što je uobičajeno uvijek pred samu sjednicu imamo Kolegij da ja bih rekao finiramo i udarimo glazuru tom šta ćemo raditi danas, međutim postoji jedna potreba obzirom na ozbiljnost situacije, obzirom na važnost ovih zakona koje donosimo, da tokom ove sjednice imamo mogućnosti da obzirom na sve ono što se desilo na Domu naroda vezano za ovaj zakon o narodnoj odbrani, da ostavimo mogućnost za na Predstavničkom domu, da ostavimo mogućnost da se dogovaramo o ovoj sjednici o ovom dnevnom, o još o ovim tačkama dnevnog reda koji su imali po mom mišljenju eto sad ću ja reći moje privatno mišljenje dosta težak epilog na ovoj sjednici Doma Parlamentarne skupštine i mi mislimo da ćemo negdje tamo pred kraj radnog vremena uspjeti u tim konsultacijama da se dogovorimo, da ipak probamo da ovaj zakon na ovom domu prođe. Izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Ja se zahvaljujem na objašnjenju. Ja želim samo kazati slijedeće. Prvo, smatram da je ovaj zakon izuzetno važan i smatram da o njemu treba razgovarati. I s druge strane želim da kažem da smo mi iz našeg kluba spremni da razgovaramo o ovom zakonu i da on u normalno uđe u proceduru onako kako je bilo predviđeno kao tačka dnevnoga reda. I ne smatramo da postoji ikakav razlog za odlaganje.

Slijedeće, smatramo da postoji dovoljan ustavni osnov u postojećem Ustavu BiH da se o ovom zakonu može razgovarati i mogu donositi odluke bez bilo kakvog, bilo kakve potrebe o takozvanom prenošenju nadležnosti i zadnje, ukoliko je to jedini razlog i ukoliko je to put i način da dobijemo zakon, mi onda možemo razgovarati o tome da sačekamo, ali mislimo da bi bilo dobro da se iznese da vi kao predsjedavajući iznesete razloge zašto je bilo prijedloga o ovim promjenama.

Dakle, smatramo da je ovaj zakon izuzetno važan i smatram da se o njemu što se nas tiče može razgovarati odmah. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Evo ja moram evo ja ću reći da tokom današnjeg dana zasjeda Skupština RS koja će imati ovaj zakon na dnevnom redu i moram priznati ovaj, da mi očekujemo da će RS, Skupština Republike Srpske usvojiti danas ovaj zakon, odnosno ustavne promjene, i da ćemo mi, da ćemo time dovesti, biti olakšana situacija predstavnicima, odnosno delegatima srpskog naroda da i oni glasaju za ovaj zakon. Evo to je ovo što bih ja u najkraćem želio da vam saopštim. I ja mislim da ovaj dom i da ovaj, treba imati za sve situacije u BiH dovoljno razumjevanja. Normalno sa ciljem da usvoji sve projekte, sve zakonske projekte koji su od koristi za BiH i sve narode u BiH. Evo hvala, ja se nadam gospodine Čengiću da ste ovim odgovorom zadovoljni i to je naša realna situacija, to je naša realnost i to mi moramo naime trebamo imati razumjevanje. Hvala lijepo. Gospodin Šiljegović, izvolite.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo,

Da ne bi bilo zabune, delegati iz reda srpskog naroda znaju značaj donošenja ovog zakona, znaju značaj uloženog truda i rada Komisiji za reformu odbrane u kojoj su bili i naši predstavnici, ali smo tražili izmjenu i dopunu u dnevnom redu iz slijedećih razloga.

Prvo, što je upitan ustavni osnov po pitanju donošenja ovog zakona, a ustavni osnov smo našli u političkoj volji u BiH, i u članu 3. 5a), koji kaže da se entiteti mogu sporazumjeti o prenosu ovlaštenja, a da država BiH preuzima ta ovlaštenja. Iz stih razloga se jučer desilo što se desilo, da se danas to ne bi desilo, mi čekamo stavove i zaključke Narodne skupštine, koji su potrebni i koji su bili neophodni. Je neću sad da kažem ko je pogrešio u redu poteza, koji su potrebni, neophodni delegatima iz reda srpskog naroda, da bi mogli da valjano i kvalitetno glasamo za zakon koji treba da imamo na nivou BiH. Iz tog razloga mi smo čak predsjedavajućem predlagali ako dobijemo u međuvremenu potrebne saglasnosti i odluke Narodne skupštine RS, da po dnevnom redu ovaj zakon danas završimo u prvom i drugom čitanju, da čak delegati iz reda srpskog naroda ulože dva amandmana na osnovu poslovničke procedure, da bi došlo do istovjetnog teksta zakona u Predstavničkom domu i Domu naroda, da skratimo proceduru formiranja komisija za utvrđivanje, za usklađivanje teksta zakona. Znači svu moguću potrebnu želju i volju smo pokazali i kooperativnost, ali vas molimo da ovo pomjeranje pravimo samo iz razloga da dođemo do konačnog zakona. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Šiljegoviću, Goran Milojević izvolite.

GORAN MILOJEVIĆ

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolege, cijenjeni predstavnici Savjeta ministara, dragi gosti, dragi novinari,

Po ovoj tački dnevnog reda, odnosno u raspravi o dnevnom redu, ja bih želio da predložim jednu tačku dnevnog reda, budući da sam iscrpio mogućnost intervencije putem delegatskog pitanja ovom domu, i vlastima Federacije BiH, s obzirom na činjenicu da tokom proteklog vremena nije preduzeto ništa na rješavanju pitanja o kojem želim da se donese rezolucija i koje postaje sve složenije, po osnovu člana 114. 2 Poslovnika Doma naroda, tražim da Dom naroda donese slijedeću rezoluciju o ostvarivanju prava penzionera povratnika u Federaciju BiH. Ja sam priložio tekst te deklaracije sa obrazloženjem i tražim da se znači, po Poslovniku uvrsti u dnevni red. Zahvaljujem.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepa, ima li još primjedbi. Izvolite dopredsjedniče.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodine predsjedatelju, dame i gospodo,

Prijedlog od gospodina Milojevića odnosno, Kluba srpskog naroda, da se uvrsti ova rezolucija. Ja imam malo dvojbe ovdje ali, iz najboljih namjera naime, mi smo dobili tekst tek prije pola sata, a neko prije 10 minuta, i smatram da je ovo važno pitanje. I zato što je važno pitanje ono će imati i ima sigurno značajne posljedice jer podrazumjeva osiguravanje određenih sredstava isto tako podrazumjeva ja bar tako to razumjevam, da se isto ako nije riješeno riješi za umirovljenike na prostoru RS. I zato mislim da bi bilo dobro da razmislimo da danas kad smo dobili ovaj tekst, da ga proučimo i da ostavimo jedno vrijeme da možemo o ovom tekstu zauzeti stav. Ali, ovo što ja govorim, govorim baš iz razloga što želim da o ovome razgovaramo kvalitetno i na osnovu argumenata i svih onih posljedica koje će ova rezolucija imati u svojoj primjeni, odnosno ona će biti obvezujuća u nekom smislu da onda ona nadležna tijela vlasti i institucije entiteta, a možda i BiH urade sve i osiguraju provedbu ovakve rezolucije.

I zato predlažem da danas, se samo upoznamo i da imamo ovu rezoluciju kod sebe, a da izjašnjavanje o ovoj problematici, ovoj rezoluciji odgodimo za narednu sjednicu, jer ja ne znam ko je spreman izjašnjavati se o jednoj po meni važnoj problematici i pitanju, bez da je proučio taj dokument i sve ono što taj dokument u svojoj primjeni kasnije nosi sobom. Zahvaljujem.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Jukiću, gospodin Halid Genjac.

HALID GENJAC

Poštovane kolege, uvaženo predsjedništvo,

Ja naravno u osnovi se slažem sa mišljenjem kolege Jukića, ali bi malo ovaj prijedlog dopunio. Imamo pred sobom prijedlog jedne izuzetno važne rezolucije.

Rezolucije koja rješava izuzetno značajno pitanje. Pitanje koje se tiče jednog značajnog broja građana širom BiH u njena oba entiteta. I mislim da Dom naroda treba o tome da razgovara, ali treba da na kompetentan način da razgovara i nakon svih potrebnih informacija, argumenata i činjenica, da bi se donosile konačne odluke.

U rezoluciji se poziva na određene odluke Suda za ljudska prava, poziva se na određenu statistiku, što je sasvim razumljivo. Ja mislim da zaista nije moguće razgovarati danas o rezoluciji koja u sebi sadrži taj kapacitet značaja. Poslovnik naravno predviđa te mogućnosti i u članu 114. našeg poslovnika je predviđeno da svaki delegat može podnijeti rezoluciju, ali i da Dom naroda može odlučiti da li ta rezolucija ide nadležnoj Komisiji, pa prati komisijsku fazu i dolazi na Dom naroda ili se odmah razmatra ovaj na Domu naroda. Pozivajući se na ovaj član Poslovnika dakle, 114. član Poslovnika, mi imamo dvije mogućnosti. Da predlagač rezolucije sam usmjeri ovu proceduru na Komisiju i da se nakon komisije to razmatra na Domu, što bi ostvarilo potrebne pretpostavke da se o ovome kompetentno razgovara. Ukoliko predlagač ne bude za tu inicijativu, ja dakle predlažem u skladu sa Poslovníkom, da Dom naroda donese takvu odluku, a taj moj prijedlog bi bio da se ova rezolucija uputi na nadležnu Komisiju i nakon toga razmatra na Domu. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo, gospodine Genjac. Goran Milojević, želi još kao predlagač da govori.

GORAN MILOJEVIĆ

Poštovane kolege, ja se zahvaljujem na ozbiljnosti s kojom ste prihvatili ovu moju inicijativu i evo razumijem šta je govorio gospođin Jukić i gospodin Genjac, i evo ja ću iskoristiti svoje pravo kao predlagač, dakle uputiću ovaj prijedlog rezolucije prema nadležnim komisijama Doma naroda i očekujem znači da ćemo u skladu s tom procedurom, na narednoj sjednici Doma naroda raspravljati o ovoj rezoluciji. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo, evo ja sad smatram da je gospodin Goran Milojević preusmjerio svoj prijedlog prema komisijama i da ćemo se dogovoriti da komisije je li, rade na tom procesu i da izađu sa stavom ovaj, pred Dom naroda pa tek onda da ovo stavimo na dnevni red.

Ja mislim da smo sad, ko je dakle da odmah kažemo ko je za ovaj prijedlog?

Moramo ga formulirati i da on ide na narednu, jednu od narednih sjednica. Naime, narednu sjednicu ovaj, Doma naroda.

Dakle, jednoglasno.

Ja ću sada staviti dnevni red na glasanje.

Ko je za predloženi dnevni red?

Dakle, jednoglasno, Čengiću izvini.

Ko je suzdržan? Jedan

Dakle, 13 za, 1 suzdržan.

Prema tome, nema niko protiv. Hvala lijepo.

Dnevni red je usvojen sa evo ovakvim rezultatima glasanja. Hvala vam.

Evo dakle, da pređemo na dnevni red i prva tačka dnevnog reda su po običaju,

Ad.1. Poslanička pitanja i poslanički odgovori

Izvolite. Odgovori na delegatska pitanja i delegatska pitanja. Imamo li tu nekoga ko se javlja za riječ?

Izvolite gospodine Milojeviću. Pardon Jukiću, izvini. Oprosti gospodine Jukiću.

VELIMIR JUKIĆ

Ja imam jedno pitanje koje u sebi ima više pitanja, ali sve je to samo jedno pitanje. Upućeno je Vijeću ministara, Resornom ministarstvu. Zašto Vijeće ministara BiH do sada nije dodijelilo licencu trećem ĐSM operateru? Koji su razlozi? I kada će to uraditi?

Ja ću vrlo kratko obrazložiti, jer ovdje nema resornog ministra, niti neko drugi iz tog ministarstva, ali ipak naime, poznato je da već duže vremena u BiH licencu za rad imaju dva ĐSM operatera, a u utvrđenom programu i politici u ovoj oblasti planirano je da se dodjela dodjeli odnosno, licenca dodjeli i trećem operateru. Do sada ovo nije urađeno. Ja znam i svi vjerovatno ovdje znate da ima određenih nejasnoća ja bih rekao, po ovom pitanju, međutim smatram da sve te nejasnoće se mogu rješavati paralelno a da licencu trećem ĐSM operateru treba dodijeliti što prije.

Ja ću reći i razloge zašto dodijeliti što prije. Poznata je stvar da velika većina ili svi građani ove države, imaju isti cilj, a to je istu očekivanje a to je da usluge ĐSM operatera mobilne telefonije budu što kvalitetnije i da budu što jeftinije. Da bi se ovo dogodilo potrebna je konkurencija. Konkurencija između dva je konkurencija dvojice, konkurencija između tri je veća konkurencija i ja sam siguran da ona jamči bolji kvalitet usluge i da jamči manje cijene, i zato smatram da je logično da Vijeće ministara u što je moguće kraćem periodu dodjeli licencu trećem ĐSM operateru, i tako izvrši i onu svoju zacrtanu politiku u ovoj oblasti, da imamo dozvolu za rad, odnosno ovlaštena tri ĐSM operatera, kako ovaj treći koji za sada radi bez ove licence ne bi radio izvan zakona, nego da radi u skladu sa zakonom. A da se svi drugi problemi i nejasnoće koji postoje rješavaju kako je to moguće, koliko je to moguće brže.

Naravno ja ovdje uopće ne želim govoriti i ne govorim koja će to biti cijena ove licence. Već su urađeni određeni potezi i poslovi i na ovom dijelu, imamo nekoliko procjena. Međutim ako se smatra da te procjene nisu kvalitetne, nek se rade i nove procjene vrijednosti ove licence, ali smatram da nema nikakvog razloga da se ne izvrši što prije dodjela treće licence trećem ĐSM operateru i da se onda stvarno postigne ono što svi hoćemo, a to je da na našem tržištu imamo dobru i zdravu konkurenciju, što će sigurno jamčiti bolje usluge i nižu cijenu ovih usluga koje evo ja ću vam reći usput su jedne od najviših u Evropi. Ja mislim da to nije realno i da je naš cilj da one budu kvalitetnije i da budu jeftinije.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine Jukiću. Gospodin Spajić.

ANTO SPAJIĆ

Gospodine predsjedatelju, poštovane kolege, štovane dame i gospodo, ja vas sve nazočne pozdravljam,

Evo, ja pred sobom imam izaslanička pitanja, znači analiza postavljenih i odgovorenih pitanja. I ovdje se ne nalazi jedno pitanje koje je postavljeno ispred hrvatskoga Kluba je pitanje i problematika o Arizoni.

Da vas samo potsjetim, to sam saznao evo prije dva dana, da još u prošlom sazivu u devetom mjesecu postavljeno je to pitanje. Postavljeno je u ovom sazivu i evo treći put postavlja se to isto pitanje.

Ja bih molio da se ovaj, da stvarno netko ne izbjegava odgovor na ovo pitanje. Pa kakvo ono bude, ali da se odgovori na to.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine Spajiću. Evo ja ću se sad javiti za riječ.

Drage kolege, uvaženi gosti,

Ja ovdje imam iz naime priređenu i svi ste vi dobili pregled delegatskih pitanja koja su uputili delegati ovog parlamenta prema institucijama Vladi, odnosno prema Vijeću ministara i institucijama BiH i analize stoje ovako.

Do sada i u ovoj analizi izostavljen je nekim slučajem ovaj, ovo delegatsko pitanje koje je uputio gospodin Spajić. Ja se sad izvinjavam, to je greška u činovnika hajde ja ću reći. Međutim, evo imamo 23 delegatska pitanja koja je ovaj parlament postavio. Od tih 23 delegatska pitanja, imamo 14 odgovora i od tih 14 odgovora 4 poslanika su nezadovoljna sa odgovorima, koje su dobili na svoja pitanja, 8 odnosno 9 poslaničkih pitanja od, nešto od septembra, pa novembra i decembra ostalo je bez odgovora.

Ja evo iza ove govornice i s ovom mjestu upućujem kritike onim na koje se ova pitanja odnose, a nisu na njih odgovorili i ovo smatram izuzetno važnim, jer ovi poslanici su ipak predstavnici naroda, ipak predstavnici nekih, nekog biračkog tijela i ovi poslanici na terenu trebaju da daju odgovor ljudima koji su iza, koji su ih birali a oni su opet birali te ljude u izvršnim organima i ja mislim da su ti ljudi u izvršnim organima obavezni da na poslanička pitanja uredno, kvalitetno i na vrijeme odgovaraju.

Zato, molim saglasnost vašu, da ovaj pregled poslaničkih pitanja uputimo institucijama sistema i da zaista od njih tražimo vrlo ozbiljan pristup delegatskim pitanjima, normalno da tražimo od njih odgovore na naša pitanja.

Ako se slažete evo ja ću iza ove govornice tražiti od vas da mi date saglasnost da ovu uputim i zahtijevam vrlo ozbiljne odgovore. Slažete li se s tim?

Ja bih volio da dignete ruke i kažete da se slažete. Hvala vam.

Dakle, konstatovat ću da smo se složili s ovim predlogom, i ja ću ovo već u ponedjeljak uputiti prema institucijama sistema.

Hvala lijepo. Imamo li dalje poslaničkih pitanja. Dakle, ovu tačku dnevnog reda smo iscrpili i završili. Kolegama koji su se javili i postavili pitanja zahvaljujem.

Sada je naredna tačka dnevnog reda,

Ad.2. Usvajanje Zapisnika sa 13.sjednice Doma naroda

Zapisnik ste svi dobili. Imamo li primjedbi na Zapisnik? Nemamo dakle, hvala lijepo.

Prihvatamo li zapisnik?

Ko je za? Hvala lijepo.

Da konstatujemo da smo jednoglasno usvojili zapisnik sa 13.sjednice. Hvala puno.

Naredna tačka dnevnog reda, odnosno 3. tačke dnevnog reda,

Ad.3. Prijedlog zakona o sistemu indirektnog oporezivanja, prvo čitanje, predlagač Vijeće ministara

Ima li neko iz Vijeća ministara. Dakle evo kolega iz Vijeća ministara će nas malo uvesti u ovaj zakon. Vi ste svi čitali i evo hvala vam lijepo.

KUMALIĆ

Pa prije svega moramo poći od činjenice da je strateško opredjeljenje BiH izgradnja tržišne privrede. U tom pravcu provode se reforme a naročito u finansijskom sektoru. Ključna reforma kad je u pitanju fiskalni sektor je svakako donošenje Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja. Cilj ovoga zakona, s njim treba da se postigne makro ekonomska stabilnost zemlje i fiskalna održivost. Ovim zakonom je predviđeno da se institucionalno i organizaciono urede indirektni porezi, sistem indirektnih poreza. U te poreze spadaju carine, akcize ili trošarine i postojeći porezi na promet proizvoda i usluga odnosno budući porez na dodanu vrijednost.

Šta se dalje za ovaj zakon može reći, šta on donosi. On donosi, iz njega proizlazi fiskalni suverenitet i finansijski suverenitet države za indirektno oporezivanje. Predviđeno je da se formira ovim zakonom se uređuje, formira se Uprava za indirektno oporezivanje sa sjedištem u Banja Luci 4 filijale i ispostave. Na dalje, predviđeno je da se u načelu ove uprave za indirektno oporezivanje biće direktor koga imenuje Vijeće ministara a Upravu za indirektno oporezivanje Upravni odbor po funkciji ulaze tri eksperta, a po funkciji ulaze ministri entitetski i državnog Ministarstva finansija, a predviđeno je u početku da bude stranac prvi predjednik Upravnog odbora. Do duše tu su uloženi određeni amandmani, tako da će najvjerovatnije biti mogućnosti da i jedna i druga varijanta. Ja za sada ne bih imao ništa više.

MUSTAFA PAMUK

Hvala puno. Evo dobili ste ovo, ja želim sad ovdje da kažem da Komisija je usvojila, ovo je bilo na Komisiji. Imaćete izvještaj Komisije, dozvoli samo da završim, usvojila 3 amandmana koji su postavili za sastavni dio zakona, to je u skladu

sa članom 89. Amandmane su podnijeli Velimir Jukić i Zoran Spasojević. Predstavnički dom na 23.sjednici održanoj 20.11.2003.godine usvojio zakon sa 14 amandmana, pardon sa 16 amandmana. Evo to je ovo što vam ja želim reći o ovom zakonu još. Gospodine Brka izvolite.

OSMAN BRKA

Gospodine predsjedavajući, gospodo iz Kolegija, kolege delegati, gospodo ministri,

Mi smo na Komisiji, pošto nema gospodina Spasojevića predsjednika Komisije, raspravljali i maloprije gospodin Pamuk je rekao da smo mi usvojili 3 amandmana. Ali, evo ovdje u izvještaju o Prijedlogu zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH u osnovnim zakonodavnom postupku, komisijske faze Komisija za finansijske i administrativne poslove Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH sukladu članom 79. 2 Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH razmatrala je i Prijedlog zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH, koji je dostavljen od strane Vijeća ministara BiH dana 09.10.2003. godine, u parlamentarnu proceduru. Ustavno-pravna komisija je na svojoj 13.sjednici razmatrala usklađenost Prijedloga sa Ustavom BiH, te je dostavila mišljenje da je Prijedlog zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH u skladu sa Ustavom BiH. Članovi Komisije su jednoglasno prihvatili preložene principe Prijedloga zakona. Amandman na Prijedlog zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH uložili su delegati Zoran Spasojević devet amandmana i gospodin Velimir Jukić sedam amandmana, od kojih je Komisija prihvatila tri, koji su postali sastavni dio teksta Prijedloga kako slijedi.

Amandman I koji je prihvaćen u članu 11. prvi stav, briše se riječi -pet i dodaje riječ- četiri. U istom članu drugi stav briše se riječ -petogodišnji i dodaje se riječ- četverogodišnji.

Amandman II koji je prihvaćen u članu 28. stav prvi red 2 briše se riječ – ne i red četvrti briše se riječ – ne stav 2 prvi red briše se riječ – pet umjesto te riječi piše se riječ – četiri.

Amandman III član 4. mijenja se i glasi. Uprava je odgovorna za provedbu zakona koji se odnosi na neizravno oporezivanje u BiH, kao i politiku koju utvrdi Vijeće ministara BiH o prijedlogu Upravnog odbora i zakona i drugih propisa kojima je regulirana naplata i raspodjela prihoda od neizravnog oporezivanja u BiH, te Komisija Prijedlog zakona sa amandmanima koji su postali sastavni dio teksta Prijedloga zakona upućuje u dalju parlamentarnu proceduru prema Domu naroda.

MUSTAFA PAMUK

Evo poslije izvještaja Komisije otvaram raspravu i ko se javlja za riječ? Ne vidim kandidate.

Zato ću odmah sad staviti, molim zato ću staviti na glasanje Zakon u prvom čitanju normalno sa ovim amandmanima koji su sastavni dio ovog zakona koji je usvojila Komisija.

Ko je za ovaj zakon u prvom čitanju? i amandmane koje je Komisija usvojila, dakle ko je za?

Dakle, jednoglasno. Hvala vam lijepo.

Dakle predlažem da obavimo raspravu i u drugom čitanju. Dobili ste izvještaj nadležne Komisije. Vidjeli ste to je li i sad evo ja predlažem, izvolite ko se javlja za riječ? Pa evo o amandmanima se vodi rasprava. Izvolite Radovanoviću.

VINKO RADOVANOVIĆ

Gospodo, predsjedavajući, dame i gospodo, mi bi sada trebali da se izjašnjavamo o tome da li ćemo voditi raspravu u drugom čitanju je li tako. I povodom toga ja sam izašao da kažem da Klub delegata iz reda srpskog naroda smatra da danas ne bi trebalo da vodimo raspravu u drugom čitanju, s obzirom na veliki broj amandmana koji nije prošao na Komisiji, i mogućnost da delegati ponovno ulažu te amandmane i da ih brane na drugom čitanju. Mi smatramo danas ne bi trebali da vodimo raspravu u drugom čitanju. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo, evo čuli smo diskusiju gospodina Radovanovića. Ko se dalje javlja za riječ? Molim izvolite,

OSMAN BRKA

Koliko se meni čini nema smetnji, ja znam da je gospodin Zoran Spasojević imao amandmane na Komisiji koji nisu prihvaćeni i opet ih je proslijedio Domu. Znači proceduralno, to je uredu mi o njima možemo sad opet raspravljati.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepa. I ja isto mislim da ovaj, da nema razloga vjerovatno i ne mogu da nema ozbiljnih razloga da se ne nastavi da ne raspravljamo o ovom zakonu u drugom čitanju, obzirom da su gospoda i Jukić a i Spasojević proslijedili svoje amandmane s kojima su na Parlamentu na Skupštinu, s kojima su je li nezadovoljni odgovorima Komisije, stavom Komisije, evo da ih Skupština raspravlja. Ja mislim da bi bilo dobro da o ovom zakonu nastavimo raspravu i da probamo usvojiti na način kako su ga usvojile i druge kolege i drugi Dom. Ne vidim razloga, ozbiljnog razloga zbog koga bi sad mi došli u poziciju, odnosno dolazili u poziciju da ovaj zakon odlažemo, da njegovo usvajanje odlažemo, ali Bože moj evo tu smo.

I ja bih molio, ja bih uistinu molio delegate iz srpskog naroda da malo još razmisle i da probamo da ovaj zakon dovedemo do kraja i da ga završimo, jer ne vidim razloga da ga treba, da treba čekati neko vrijeme i da treba nešto čekati.

Imamo li dalje diskutata? Hoćemo li čuti predstavnika još jednom srpskog naroda, ja bih, ja očekujem da će imati razumjevanje za, šta je sad a javlja se za riječ, izvolite.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, gospodin Vinko Radovanović, zamjenik šefa Kluba, gospodine predsjedniče i on je izašao i rekao stav Kluba srpskih delegata, nismo ni neprofesionalni, nismo ni neozbiljni, nismo ni mala djeca, mi smo jednom ovdje usvojili da zakon ne ide po hitnom postupku, da ide po skraćenoj proceduri, danas smatramo da smo dovoljno uradili, da ima jedan broj kvalitetnih amandmana koje smo jutros ili jučer dobili, da je potrebno da ih razradimo do sledećeg drugog čitanja, i nema nikakve potrebe da se ubjeđujemo. Kvalitetno smo uradili prvo čitanje, amandmane gospodina Jukića i gospodina Spasojevića kojeg danas nema, koji je naš kolega. Očito ih on obrazlaže a ne možda neko od nas ovaj, iz Kluba i idemo u redovnu odnosno ovu skraćenu proceduru. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala i vama žao mi je ako ste razumjeli da sam vas shvatio neozbilno, to je ustvari samo moja naglašena želja da probamo što brže usvajati ove sistemske zakone i da završavamo što brže i što kvalitetnije posao. Hvala vam evo ja ću staviti sad na glasanje.

Ko je za to, da obavimo raspravu o ovom zakonu u drugom čitanju?
 Ko je suzdržan? Jedan, dva, tri, četiri, pet
 Ko je protiv? Četiri, hvala vam lijepo

Dakle, je li zakon u drugom čitanju ćemo odgoditi za neku narednu sjednicu, za narednu sjednicu, hvala lijepo i to je dakle i to smo uradili.

Četvrta tačka dnevnog reda je

Ad.4. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona, prvo čitanje, predlagač Izborna komisija

Dom naroda je na 13.sjednici održanoj 29.10.godine usvojio zahtjev da se zakon razmatra po skraćenom postupku, odnosno po članu 99.Poslovnika Doma naroda. Predstavnički dom je na 20.sjednici održanoj 13.10. ove godine usvojio zakon u predloženom tekstu.

Ovo je prvo čitanje zakona, člana 99. Dobili ste zakon kao izvještaj nadležne Komisije. Komisija je usvojila četiri amandmana, koji su postali sastavni dio zakona.

Evo da vodimo raspravu. Imamo li predstavnika Komisije koji će nešto reći. Gospodine Filipoviću izvolite.

ILIJA FILIPOVIĆ

Predsjedavajući, poštovane dame i gospodo,

Vrlo kratko, Ustavno-pravna komisija je kao nadležna, razmatrala Prijedlog zakona na ta četiri članka bilo je i četiri amandmana, koji su postali sastavni dio teksta. Mi predlažemo da evo Dom to razmotri i prihvati ovakav ovaj Prijedlog zakona sa predloženim amandmanima. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo, gospodine Filipoviću.

Evo čuli ste i izvještaj Komisije, pa stavljam zakon na otvaram raspravu je li po ovom zakonu, izvolite ko se javlja za riječ? Gospodine Jukiću izvolite.

VELIMIR JUKIĆ

Ja sam bio jedan od ovih zastupnika koji je inicirao ovakve amandmane, međutim nisam baš sasvim siguran da je ovdje ovaj rok od 3 dana dobar rok. Mislim da je prekratak. Jest da je potrebna tolika ažurnost ili je to moglo biti 7 dana. Evo samo to, što se zapravo radi nije bit tog a zapravo je. Znači može biti problem, a ako budemo imali razumjevanja, neće biti onda ni ovo problem. Znači ja sam razumjevaao, i dok sam ja bio predlagač ovog amandmana ili supredlagač, govorili smo o roku od 7 dana, što je za mene sasvim razumljiv i prihvatljiv rok, a 3 dana smatram da je nerealno kratak rok.

MUSTAFA PAMUK

Jesmo počeli smo raspravu o ovom zakonu je li. Gospodine Filipoviću, ovo je primjedba na izvještaj Komisije.

ILIJA FILIPOVIĆ

Samo kratko, ja moram braniti izvješće Komisije. Na amandmane koje smo mi prihvatili na Komisiji, i to jednoglasno suglasio se i predlagatelj Prijedloga zakona za izmjenu je li i idopunu Izbornog zakona, gospođa Lidija Korać je bila nazočna. U Izbornom zakonu tko je čitao, vidjećete da su vrlo kratki rokovi. Radi se o vrlo operativnim stvarima. Na nekoliko mjesta se spominje upravo taj rok od 3 dana. Mi smo predložili da to bude tjedan dana, ali je promjenjen taj rok i stavljen rok 3 dana na sugestiju predlagatelja iz Izborne komisije, i molim da se to prihvati.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepa. Evo Jukiću čuo si odgovor Komisije. Evo otvaram raspravu, ko se javlja. Evo

VELIMIR JUKIĆ

Ja ne želim uopće polemizirati. Isto tako mi je poznato kako je Poslovnikom predviđeno, dakle trebalo je u roku Poslovnikom propisanim reagirati na ovaj amandman, ponovo amandmanom. Ja to nisam uradio, svjestan sam toga i ovdje zato moja intervencija u smislu nama informacija ovdje ako imamo mi ovdje volje i ako mislimo da je logično, a ja mislim da jeste, onda znamo možemo mi to skupa sa ovim zaključkom promijeniti da to bude kao što je bilo u prijedlogu ovih amandmana. Ali, ja sam svjestan da u ovom smislu jako malo, da na ovome insistiram, kršim Poslovnik, ja ga neću kršiti, ali hoću upozoriti da je smisao bio, imao puni smisao onaj prijedlog koji je bio s rokom od 7 dana. I, zato to može sada promijeniti jedino ovaj dom, dakle ovaj, sada u ovoj sjednici, a drugih načina nema, jer kažem nisam na

vrijeme išao amandmanom da otvorim ovaj amandman kako ga je prinačilo nadležna Komisija.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo, za riječ se javio gospodin Genjac.

HALID GENJAC

Poštovane kolege, i ja sam član Ustavno-pravne komisije i naravno Ustavno-pravna komisija je ovo, ima stav, ima izvještaj sa Ustavno-pravne komisije koji treba respektirati. Ali mislim da u ovom slučaju trebalo bi napraviti jeda napor da donesemo odluku koja je u kapacitetu Doma. Zaista može Dom ovdje donijeti odluku da se uvaži ovo razmišljanje i premišljanje koje mislim da je umjesno, jer mi smo i na samoj Komisiji popravljali taj amandman koji je bio u svom prvobitnom sadržaju, da se u nekom neodređenom roku podnese izjava delegata koji, za koji se amandman opredjeljuje, pa smo odredili taj rok od 3 dana. Mislim da on ne mora biti problem ali u nekim situacijama može biti problem. I zato ja predlažem da mi donesemo ovaj, prvo zaključak da se pozivajući na nove okolnosti gdje tamo postoji mogućnost uvažavanja novih amandmana u tim okolnostima, da se prihvati ovaj amandman i da ga predlagač podnese u smislu da se broj 3 zamjeni brojem 7. Dakle, ne u roku 3 dana nego u broju 7 dana. To bi bio moj prijedlog. To je jedna stvar.

I druga stvar, mislim da bi radi zapisnika ovu tačku dnevnog reda trebalo ovaj, jer tamo stoji da je Prijedlog zakona o izmjenama Izbornog zakona, da je predlagač Izborna komisija. Meni se čini da je Izborna komisija ne može biti predlagač prema ovom domu, i da bi trebalo ovdje tretirati da je ovo prijedlog Komisije ili nekog od delegata, jer u Poslovniku su taksativno nabrojani mogući predlagači zakona. Dakle, možda ima i hvala.

MUSTAFA PAMUK

Evo ja ću kad je ovo u pitanju molim te Hasane samo sekretar da objasni ovo pravo i ovu mogućnost poslovničku.

JADRANKO TOMIĆ

U Izbornom zakonu koji je leks specijalis, Izborna komisija ima pravo da bude predlagatelj ovoga zakona.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine sekretare. Gospodin Hasan Čengić se javlja za riječ.

HASAN ČENGIĆ

Dakle, razumjevajući argumente i sa jedne i sa druge strane pridružujem se ideji i prijedlogu gospodina Jukića i podrsci koju je dao gospodin Genjac, da se ovdje u Domu dogovorimo da ovaj rok od 3 dana prebacimo barem na 7 dana, iz vrlo praktičnih razloga, jer niko ne stavlja sam sebe privatno na listu bilo koje političke stranke, nego određene političke stranke prave liste i njima naravno treba određeno vrijeme za konsultacije da naprave jednu konsultaciju i da vide šta im je i gdje važnije

i potrebnije, a s obzirom da to objektivno stranka zaslužuje, jer je dobila taj mandat, onda je prirodno i neko ko je bio na listi, onda je prirodno da im se dadne vremena 7 dana. To u suštini ne mijenja puno, jer je bitnije od toga da dođemo u situaciju da nemamo dupliranje kakvo imamo sada ili dvojnost da nam jedan čovjek sjedi na više mjesta i na taj način zapravo pravi određenu konfuziju.

Moj je prijedlog dakle, da uvažavajući ove proceduralne argumente, ali ove stvarne argumente da idemo u susret ovom prijedlogu da prihvatimo amandman na 7 dana.

MUSTAFA PAMUK

Može, gospodine Filipoviću.

ILIJA FILIPOVIĆ

Vrlo kratko. Mislim mi pravimo sad jedan presedan. Pravimo presedan, jer u ostavljenom roku po Poslovniku amandmansi se nije djelovalo na usvojene amandmane. To je jedna stvar.

Druga stvar, mi smo usuglasili s predlagateljem ovaj rok od 3 dana. Mi možemo sad to staviti od 3 do 7 dana, pa zadovoljiti predlagatelja i zadovoljiti ovo što traži gospodin Jukić i što podržava gospodin Genjac. Stvar je Doma, dakle Komisija je uradila svoj dio posla.

MUSTAFA PAMUK

Mislim, moram sada reći ovo nije, volio bih da gospodin Filipović kao predsjedatelj Komisije shvati da ovo nije primjedba na rad Komisije i ovo je jednostavno hajde ja ću kazati neka okolnost u kojoj moramo, nova okolnost u kojoj moramo odreagovati ja mislim racionalno i čisto mislim da ovaj predlog gospodina Jukića i podrške ovih ljudi a na kraju i neka vaša saglasnost nam šta ja znam, daje za pravo da probamo i da ovo usvojimo, odnosno da kažemo da se ne radi o 3 dana nego o 7 dana. Da to npravimo ovaj, tu zamjenu. I ja mislim da to nije loše i da i Komisija ustvari nema ništa protiv.

Mogu li ja tako razumjeti i tako predložiti. Evo ja predlažem ovo kao zaključak dakle, da prihvatamo sve amandmane, jedino se radi o ispravci umjesto 3 dana 7 dana.

Dakle, hvala lijepo molim vas možemo li sad kazati da sa ovim primjedbama prihvatamo ovaj zakon u prvom čitanju.

Ko je za?

Ima li neko protiv?

Ima li neko suzdržan? Hvala.

Dakle, ovaj zakon je prihvaćen u prvom čitanju, jednoglasno.

Ja dajem sad pauzu. Evo predlažem da pređemo i na drugo čitanje.

Predlažem da se izjasnimo hoćemo li raspravljati o ovom zakonu u drugom čitanju.

Ko je za?

Dakle jednoglasno.

Dakle, u ovom zakonu o ovom zakonu nije bilo je li dodatnih amandmana i mislim da evo otvaram raspravu i ja ima li, javljali se ko za raspravu. Hvala lijepo.

Ko je za to, da usvojimo ovaj zakon u drugom čitanju? Hvala vam.

Dakle koliko ja vidim da je to jednoglasno. Hvala puno.

Ovaj zakon je, molim vas predlažemo, pošto su različito usvojeni zakoni u dva Doma, predlažem da izaberemo Komisiju koja će vršiti usaglašavanje i molim da se usaglašavanje što prije izvrši. Izvolite predsjednici klubova poslanika, hoću da čujem vaš prijedlog. Gospodine Šiljegoviću izvolite.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Klub delegata iz reda srpskog naroda u Komisiju za usaglašavanje teksta pomenutog zakona, predlaže gospodina Vinka Radovanovića.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo, dakle slažemo se s tim, da Vinko Radovanović bude član, glasamo za. Hajde ona ćemo sve zajedno.

Ko predlaže ispred hrvatskog naroda, gospodin Spajić predlaže.

ANTO SPAJIĆ

Ispred hrvatskog Kluba zastupnika, predlažem gospodina Velimira Jukića.

MUSTAFA PAMUK

Koga?

ANTO SPAJIĆ

Velimira Jukića.

VELIMIR JUKIĆE

Dobro me nagrađujete.

MUSTAFA PAMUK

Dakle, ispred hrvatskog Kluba je predložen Velimir Jukić, ispred bošnjačkog Kluba javlja se Hilmo Neimarlija i evo da čujemo predlog za Bošnjake.

HILMO NEIMARLIJA

Ispred našeg kluba ja predlažem doktora Halida Genjca.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepa, dakle ispred Kluba Bošnjaka predlažemo Halida Genjca.

Ko je za to, da ovo bude Komisija Doma naroda?

Dakle, jednoglasno. Hvala vam lijepo.

Molim vas evo ja dajem pauzu do 14:00 sati, i za to vrijeme da iskoristi pauzu kako ko zna, do 14:00 sati.

/PAUZA/

Da nastavimo 14.sjednicu Doma naroda i na redu je 5.tačka dnevnog reda, to je

Ad.5. Prijedlog zakona o slobodi vjera i pravnom položaju crkve i vjerskih zajednica BiH, govorimo o zakonu u prvom čitanju

Dobili ste i zakon i izvještaj nadležne Komisije. Komisija je usvojila 12 amandmana na ovaj zakon, koji su postali sastavni dio zakona. Predstavnički dom je na 22.sjednici održanoj 07.11. usvojio zakon u drugom čitanju sa 16 amandmana. Klub hrvatskog naroda, je podnio prvi amandman u skladu sa članom 89.Poslovnika Doma naroda.

Evo otvaram raspravu o članovima ovog zakon i izvolite. Molim, o načelima ovog zakona, o njegovoj pravnoj ustavnoj utemeljenosti itd. Izvolite gospodine Filipoviću.

FILIPOVIĆ ILIJA

Gospodo, predsjedavajući, poštovane dame i gospodo, gospodo ministri,

Samo par riječi, Ustavno-pravna komisija je kao nadležna Komisija jednoglasno podržala načela predloženoga zakona i razmatrajući predložene amandmane na prijedlog ovoga zakona usvojila 12 amandmana koji su postali sastavnim dijelom teksta ovoga zakona.

Dakle, zaključak je Ustavno-pravne komisije preporučiti ovome domu, da prihvati ovakav tekst zakona. I uz to neka mi bude dopušteno jednu malu sugestiju, budući imamo jedan amandman koji nakon što nije uspješno obranjen na Komisiji, imamo od strane Kluba hrvatskih zastupnika, ja bih predložio ako je to moguće da razmotrimo ovaj zakon i u drugom čitanju, da istodobno budući znamo da je Zastupnički dom i u drugom čitanju prihvatio ovaj zakon sa 16 amandmana, pojaviće se razlika da odmah imenujemo i Komisiju za usuglašavanje ovoga teksta zakona. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Filipoviću. Javlja li se neko za diskusiju? Evo gospodin Hasan Čengić.

HASAN ČENGIC

Gospodine predsjedavajući, uvažene kolege, poštovani članovi Vijeća ministara, predstavnici međunarodnih institucija, predstavnici medija,

Smatram da je ovaj zakon važan zakon i naravno zakon koji dotiče vrlo osjetljiva pitanja ljudskih sloboda i ljudskih prava, svugdje u svijetu pa i ovdje u BiH a ovdje je posebno važan i značajan zbog činjenice da Bosni i Hercegovini istorijski djeluje i funkcionira više vjerskih zajednica i vjerskih institucija, koje su po definiciji različite, po učenjima različite koje funkcioniraju jako dugo vremena i imaju vrlo dobro uspostavljene strukture i naravno država je u obavezi, u važnoj obavezi da regulira prava koja se tiču funkcioniranja i aktivnosti.

Ja ću ovdje možda maloneočekivano iako će možda neko prigovoriti zašto ovdje i zašto sada, pokušati samo diskutirati malo o naslovu ili zanivu ovoga zakona.

Smatram naziv zakona nezgrapnim, nedovoljno profiliranim i nečim što svakako neće moći izdržati kritiku, neće moći izdržati kritiku dugotrajniju kritiku javnosti. S obzirom da ovaj zakon nije nametnut ni od strane Visokog predstavnika, nije ni od koga nametnut, nego jedna životna potreba, držim da ako se danas ne usaglasimo oko ovih mojih sugestija, da ćemo vjerovatno u našem mandatu morati razgovarati o tome.

Dopustite mi jednu vrlo kratku analizu. Dakle, naslov zakona je Prijedlog zakona ili Zakon o slobodi vjera i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini. Prvo zadržimo se u ovom prvom dijelu ili sintagmi slobodi vjera.

Dakle, šta to znači o slobodi vjera. Osobno imam dojam, da je ovo jedna klasična inercija iz vremena komunizma u kome je komunizam smatrao da ima sve i da vlada svim. Da je vlasnik svega, pa i ljudi i sloboda, pa prema tome i sloboda vjera. U tom kontekstu, je ovakva jedna sintagma mogla biti shvaćena i mogla postojati, ne samo ideološki i filozofski marksistički, nego čak i pravno na žalost, suprotno svakoj logici.

Naime, da bi se moglo razumjeti o čemu govorim, postavlja se pitanje šta u jezicima, evo sva tri jezika upotrebljavaju pojam vjera. I to je najtemeljiti pojam o sva tri naša jezika, i u bosanskom i u srpskom i hrvatskom, i svi ne postoji uopće kvalitetna zamjena za tu riječ. Šta znači riječ vjera. U suštini ona u našem jeziku može imati dva temeljna značenja. Prvo je lično uvjerenje pojedinca o određenim metafizičkim pitanjima, moralnim principima ili o nekoj praksi. Dakle, lično uvjerenje.

Možemo li mi, odlučivati o slobodi ličnog uvjerenja. Ko može kontrolirati neko lično uvjerenje koje je na kraju potpuno intimno. Koje može biti formalno predstavljeno na bilo koji način. Ne postoji uopće način, ne postoji još povjest nije smislila način koji kontrolira lično uvjerenje. Ponašanje da, ali uvjerenje ne.

Drugo značenje riječi vjera je u pravilu skup ideja, načela ili regula koji izražavaju određeni svjetonazor ili određenu formu odnosa prema svijetu, koji jedan

broj, značajan broj ljudi prihvata kao takav. Dakle, skup ideja odnosno jedan svjetonazor. Kako mi možemo raspravljati o tome da dadnemo nekome slobodu, da nekom svjetonazoru dadnemo slobodu kao tavu. Ne možemo, apsolutno ni dati ni ne dati slobodu.

Dakle, ovdje se očito radi o jednoj sintagmi koja je naslijeđena iz prošlog sistema i niko na nju nije reagirao. Ovdje je vrlo jasno da se radi o slijedećem, da mi možemo razgovarati o slobodi ispovjedaanja vjere ili jednostavno o slobodi vjeroispovjedaanja. To bi bilo ispravno i to bi onda odražavalo ono što hoćemo da kažemo. To je dakle, dakle jednostavno jedna stvar o kojoj se moralo voditi računa i naravno da nije nikako dobro da se došlo u ovu fazu da se razgovara o zakonu na Domu, da je na žalost prošlo to na drugom Domu, a da se o ovim stvarima na ovaj način nije razgovaralo. Ako smo smogli snage većinom dakle, demokratskom većinom da zamjenimo jedan politički i ideološki sistem jednim drugim demokratskim i sistemom slobode, onda bi bilo prilično i odgovaralo bi realnosti da smovodili računa i o nazivu ovoga.

Drugo, drugi dio sintagme je pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica. Ovdje se opet radi o izražavanju pojmova koji se čini mi se dovode, dakle različitih pojmova koji se dovode na isti nivo. Ako smo htjeli izraziti značenje crkve kao posebne institucije katoličke crkve, pravoslavne crkve kao pojedinačnih institucija ili posebnih i specifičnih institucija, onda je očito zakon trebao da ima naslov da je to zakon o dakle pravnom položaju islamske zajednice, pravoslavne crkve, katoličke crkve i drugih vjerskih zajednica. Ako smo htjeli izraziti to. U protivnom, ovdje se može dobiti jedan drugi dojam, da kroz pojam dakle kroz naslov, dio naslova pravni položaj crkava i vjerskih zajednica, da se crkve stavljaju u prioritetan položaj i da se istovremeno majorizira položaj islamske zajednice, koja ima najveći broj pripadnika u ovoj državi.

Kako mi nismo vjerska država, dakle, Bosna i Hercegovina nije vjerska država, nije utemeljena na principima ni jedne pojedinačne vjere, onda bi smo naravno trebali ići prema jednom drugom putu a to je da nikome ne dajemo ni prednost, niti da ga na neki način majoriziramo. U tom smislu bilo bi primjereno i bilo je primjereno da drugi dio ovoga naziva ovoga zakona glasi i pravnom položaju vjerskih zajednica i institucija, vodeći računa o činjenici da katolička crkva jeste specifična organizacija, da pravoslavna crkva jeste specifična organizacija i da one se baš zato što su specifične nose u svom nazivu to crkva, dakle katolička ili pravoslavna crkva. U tom smislu one istovremeno jesu i institucije. Dakle, one upravo to jesu institucije, i u tom smislu bi jedan ovakav naziv sasvim sigurno potpuno odgovarao stvarnom stanju stvari i dao bi poziciju i dojam i osjećaj svim vjerskim zajednicama, svim pripadnicima vjerskih zajednica i svim drugim građanima u državi Bosni i Hercegovini da su jednako tretirani i da su uvaženi njihovi svjetonazori bez obzira da li prihvataju ili ne prihvataju neku vjeru, da li prihvataju ili ne prihvataju neku vjersku instituciju ili organizaciju kao svoju.

Dakle, da zaključim, smatram da je pravi naziv ovoga zakona bio puno primjereniji i da je glasio Zakon o slobodi vjeroispovjedaanja i pravnom položaju vjerskih zajednica i institucija. Ukoliko postoji mogućnost da ovo promjenimo bilo bi dobro, ukoliko ne postoji onda ovome ne treba davati nikakvo političko značenje. Dakle, ja ovdje uopće ne želim politizirati, ni najmanje. Mislim da je iz obrazloženja

potpuno jasno da se radi o jednom obratno, upravo obratnom putu. Da ne bi smo došli u situaciju da neko sutra politizira sa ovim zakonom, i da ne bi smo došli u situaciju da sutra smatramo kako se država umilostivila dati slobodu vjerama, dakle, što je nedopustivo. Nema se tu država šta umilostiviti, pogotovo što i u našem Ustavu u članu 2. stav 3g) kaže se fino da se preuzimaju ljudska prava i slobode a posebno slobodu misli, savjesti i vjere.

Prema tome, to je Ustavom zagaranirano pravo, niko nikakava država ne daje nikakvog milosrđa i milodara, time što daje prostor, ovdje se i ne radi o tom da reguliramo šta će neko vjerovati i kako će vjerovati. Radi se prije svega da se regulira ponašanje organiziranih zajednica i institucija koje se bave pitanjima vjere i vjerskim obredima i dakle, u tom smislu bi trebao naziv da odgovara svemu ovome. O sadržaju ovoga puta ne bih. Držim da bi bilo dobro da se nađe put i način da se ovaj zakon imenuje na pravi način, kako bi zapravo bio jednako prihvaćen od svih i kako bi izražavao stvarno stanje i karakter našeg novog bosansko hercegovačkog društva. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo, hvala gospodine Čengiđ, gospodin Limov se javio za riječ.

TOMISLAV LIMOV

Uvaženi gospodine predsjedatelju i dopredsjedatelju, cjenjene kolege, uvaženi predstavnici i Vijeća ministara i drugih institucija Bosne i Hercegovine, dame i gospodo, predstavnici stručnih službi međunarodne zajednice i sredstava javnog informiranja,

Usvajanjem Zakona o slobodi vjera i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini, otpraviti ćemo u povjest nakon 27 godina Zakon o položaju vjerskih zajednica Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine iz 1976.godine.

Prije svega želim naglasiti da zdušno podržavam donošenje ovoga zakona i moje uvjetno rečeno kritičko promišljanje a dobrim dijelom kompatibilno sa razmišljanjem mog prethodnika, uvaženog gospodina Čengiđa u onom dijelu kad je govorio oko samog naslova zakona može na određen način biti jedan korak ka onom šta je čini mi se i on predložio a to je da mi zaista donesemo Zakon o slobodi vjeroispovjesti ili vjeroispovjedanju. Ja sam takav amandman imao i on na žalost na Ustavno-pravnoj komisiji nije dobio potrebitu većinu, tako da on nije sastavni dio ovog teksta koji smo dobili. Međutim što se mene osobno tiče dakle, podržavam jer se ne radi o tome da li ja imam slobodu i pravo vjerovati. Ona je stvar svakog pojedinca, mene i ne može mi niko zabraniti, ali način na koji je ispovjedam može i treba biti reguliran određenim pravilima, zakonom ili drugim propisima.

Naravno nisam do kraja siguran da li smo ako od ovog krenemo i terminološki pogodili sa određenim rešenjima u samom zakonu, ili drugim riječima nisam siguran da li su ta rješenja usklađena prvo, sa Ustavom BiH, a onda i sa određenim međunarodnim konvencijama i drugim dokumentima kao što su recimo Konvencija o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, Deklaracija o pravima osoba koje pripadaju nacionalnim ili etničkim vjerskim i jezičnim manjinama, zatim Međunarodni pakt o

građanskim i političkim pravima i opcioni protokoli iz 66. i 89. godine u svezi sa ovim. Naravno nije potrebno posebice naglašavati kako su i ovi dokumenti sastavni dio Ustava BiH, pa u tom smislu cijenim da i u terminološkom smislu bi dobro bilo da uskladimo odredbe našeg zakona sa tim dokumentima.

Iako je dakle, ovaj tekst u samoj komisijskoj fazi parlamentarne procedure kroz prihvatanje određenog broja amandmana među kojima i neki koje sam ja osobno podnio, znatno rekao bih popravljen, bojim se naravno ne samo zato što sam ja predlagao nego i druge kolege koje su redlagale su dali doprinos da se taj tekst popravi, bojim se dakle da ova pojedina rješenja nisu upotpunosti sukladna naznačenim dokumentima polazeći prije svega od Ustava BiH. Može to nekom na prvi pogled izgledati manje bitno ali sama činjenica da se u svim dokumentima tri riječi stalno zajedno spominju, ovaj upozorava da bi vrijedilo otome razmisliti i ne izdvajati samo tu jednu riječ. Dakle, govorim o vjeri a polazim od onog šta je u samom zakonu naznačeno je li. Naravno, dakle ovim možemo doći u sukob sa određenim rešenjima koja su imanentna prije svega demokratskoj Evropi. Osobno, dakle mislim da nije bilo razloga odstupati. O čemu se ogledaju moje primjedbe. Više ovako taksativno ću ih iznijeti.

U predlogu predmetnog zakona isključivo se govori dakle, o slobodi vjere. A šta je sa slobodom mišljenja i savjesti kad već što je problematizirao s pravom gospodin Čengić. Potsjećam da u članku 1. Aneksa VI točka 7 Dejtonskog mirovnog sporazuma, navode se tri slobode mišljenja, savjesti i vjeroispovjesti, zatim u članku drugom točka 3 pod g) Ustava Bosne i Hercegovine govori se o pravu na slobodu mišljenja savjesti i vjere. Isto tako potsjećam na to da Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda u članku 9. stavak prvi, traži da svi citiram ljudi imaju pravo na slobodu mišljenja, savjesti i religije. Dakle, govori se o vjeroispovjesti i o religiji.

U našem Prijedlogu zakona središnji pojam je dakle, vjera odnosno sloboda vjere onako kako je je li, predloženo. Ponavljam ja sam kao ljudsko biće slobodan vjerovati ili ne vjerovati i to je stvar moje misli, moje savjesti i nisu slučajno ove tri riječi misao, savjest i vjeroispovjest, odnosno vjera, odnosno religija uvijek zajedno naznačavane.

Naravno, pitam se onda zašto mi radimo zakon samo u jednoj od tih sloboda. To je sad problem. Ili ćemo pisati neki drugi zakon, neki propisi o ovim drugim slobodama. Zašto to ne objedinimo i na cjelovit način napravimo odgovarajuće zakonsko rješenje.

Drugo, u članku drugom, stav treći Prijedloga zakona daje se definicija crkve i vjerske zajednice. I po njoj to su citiram: "zajednice ustanove i organizacije vjernika utemeljene sukladno vlastitim propisima, tradicijama i praksom, kojima je priznata pravna sposobnost i koje su upisane u registar crkava i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini", citat završen.

Dakle, crkve i vjerske zajednice nisu one koje imaju subjektivitet, nego su to one kojima je priznat dakako od države subjektivitet. U ranijem zakonu država nije priznavala subjektivitet vjerskoj zajednici, nego je ona njega stjecala danom donošenja prijave, podnošenja prijave o osnivanju. Ispada sada da donosimo rešenje

koje je restriktivnije od onoga koje smo imali u starom zakonu iz 76.godine. Ja mislim da to nije dobro. Čak mislim i to da država uopće ne treba pokušavati definirati šta je to vjerska zajednica jer oko opće prihvatljive definicije teško se mogu dogovoriti i sami teolozi.

Treće, u članku osmom točka druga, zakonom se potvrđuje kontinuitet pravne osobenosti, takozvanih povjesno utemeljenim crkvama i vjerskim zajednicama u BiH, srpskoj – pravoslavnoj crkvi i rimo – katoličkoj crkvi, islamskoj i židovskoj zajednici Bosne i Hercegovine. Naravno ovo je primjer takozvanih priznatih vjerskih zajednica. Pri ovome moramo znati da ovlašćivanjem i privilegiranjem povjesnih vjerskih zajednica odstupamo od svjetskih standarda po kojima sve a ne samo neke vjerske zajednice moraju biti jednake pred zakonom. Pošto su a da bi bilo sve jasno takozvani povjesno utemeljene zajednice taksativno nabrojane, znači li to da ostale nisu povjesne ili da su povjesno ne utemeljene. Mislim ovo postavljam kao problem, ja uopće ne dovodim u pitanje i možemo se opredjeliti da ali moramo voditi računa da je u pitanju i određen je li svjetski standard, iako važi ona da mi donosimo zakon sebi. Prema tome mi možemo odlučiti ovako kako jeste.

Četvrto člankom 18. stavak prvi, predviđeno je da novu crkvu ili vjersku zajednicu može osnovati 300 punoljetnih državljana Bosne i Hercegovine. Moram reći da je ovo veoma diskutabilno i problematično rješenje. Naime, religija nije stvar zemljopisne rasprostranjenosti niti broja slijednika, nego je to prije svega pouka, misija, vrijednost i svjetonazor. Upravo vrijednost i svjetonazor se ne mjere brojem pristalica. Istina i u drugim tranzicijskim zemljama imamo rješenje o 50 do nekoliko tisuća osnivača. Izgleda da je do ovoga rješenja došla neka prepisivačka sekcija. Da se malo našalim.

Kada se uzme u obzir, ovako ovo rješenje može se reći kako je prava sreća da primjerice, Isus Krist i Abul Kasim Ibn Abdulah Muhamed nisu živjeli u ovo naše vrijeme, jer vjerovatno se ne bi mogli registrirati pošto u početku sigurno nisu imali 300 pristalica, slijednika, vjernika kako hoćete. Zašto se zaboravljaju riječi osnivača a koji glase gdje su dvoica ili troica u moje ime i ja sam sa njima. Isus je počeo s 12 apostola a niti Muhamed dakle nije imao 300 slijednika kad je opočeo svoju mislinu. Inače nije loše znati, to neki ovdje prisutni znaju bolje od mene da za održavanje bogoslužjenja u raznim religijama potrebno je od 3 do 11 vjernika a ne 300.

Što je s vjerskim slobodama ako se zakonom favoriziraju povjesno utemeljene u odnosu na druge crkve i vjerske zajednice, zatim što se mene osobno tiče prihvatljivo mi je samo ono rješenje koje sve izjednačava u pravima, obvezama, dužnostima i u tom pogledu mislim da treba razmisliti o jednom takvom rješenju. Jer na koncu konaca, bilo kakva diskriminacija u odnosu na a povjest nas dobro uči o tome, se negativno vrati ili odrazi.

Peto, ne primjerena sprega između države i političkih stranaka i vjerskih zajednica, može biti učinkovit element političke, a kod nas i nacionalne mobilizacije, ali u složenim državama kakva je BiH to može biti i jabuka razdora. Religijski prularizam i indikator sloboda u društvu. Mahatma Gandi je jednom prigodom rekao, religije su različite ceste koje vode istom odredištu. Zahtjev modernog društva je da ne budemo u sukobu s onima čije religije ne bi smo željeli biti slijednici. Zato je najbolje svakoj crkvi i vjerskoj zajednici omogućiti da može djelovati, uz uvjet da se

to odvija ni na čiju štetu, odnosno da se to odvija sukladno Ustavu, zakonima i standardima utvrđenim u međunarodnim konvencijama od kojih sam ja spomenuo samo neke.

Ako hoćemo, a to je za nas imperativ, graditi pluralno društvo, onda moramo težiti afirmaciji svjetovne države, a to podrazumjeva pored ostalog odvojenost države od vjerskih zajednica. Sama država mora voditi takvu politiku prema svim vjerskim zajednicama, koje će štititi religijski pluralizam.

I na kraju, naravno iznošenjem ovog, nisam želio dovoditi u pitanje samo našu aktivnost u procesu donošenja zakona. Ja vjerujem da će on danas biti donesen, bez obzira na to što znam da idealnih zakona nema, pa će vjerovatno iako ga donesemo ovakvog kako je predloženo, ja osobno jesam za to, da i u drugom čitanju to učinimo danas, dati nam mogućnost da u narednom razdoblju određene stvari usklađujemo između ostalog i sa onim što ćemo čuti i u samoj današnjoj raspravi i ja mislim da ne samo što je ovaj zakon potrebit nama samima, nego je on jedan od onih elemenata koji predstavljaju ustvari naš korak ka europeizaciji države BiH i podrazumjeva se da što se mene osobno tiče za takav korak, ja bjanko dajem svoj glas.

Dakle, bez obzira na to da li će nešto od ovih elemenata biti uvaženo. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Limov. Evo čuli smo diskusiju i mišljenje gospodina Limova, javlja li se još neko za riječ. Ne javlja.

Ja sad moram malo ovako da vidimo svi zajedno, postoji li potreba da se izjašnjavamo o tome kako smo čuli iz diskusija da se mijenja naziv samog zakona ili mislimo da ovako ovakav zakon, s ovakvim naslovom, trebamo usvojiti, pa da u nekom narednom periodu jedna grupa evo ljudi koji malo bolje razumiju ovu problematiku, zajedno sa Vijećem ministara i zajedno sa nekim ljudima koji su se bavili ovim zakonom, probaju da naprave izmjene i dopune ovog zakona i da zvanično ponovo na jednoj Skupštini ponovo odnosno, na i oba Doma raspravljamo o tome. Mene su diskusije i Čengića i Limova ubijedile da iskreno ovaj zakon bi mogao i neke stvari, hajde ja ću sada kazati u ovom samom filozofskom pristupu, a onda i u ovom ovaj, praktičnom riješi neke stvari mnogo bolje.

No postoji u ovom momentu jedna potreba da imamo zakon i da te vjerske institucije je li, imaju neka određenja, zakonska određenja da bi mogle raditi, odnosno da bi znale svoj odnos u društvu odnosno, ono što im država kao je li, dopušta i ono što im država i daje za pravo da kod obavljanja tih vjerskih dužnosti mogu upažnjavati.

Evo ja ovaj, ja sad stalno evo to imam dilemu. Hoćemo li postaviti to, hoćemo li ići na usvajanje zakona sa ovakvim naslovom, i da evo kažemo da postoji potreba da se ovo uradi da se naprave izmjene i dopune, da se ide u izmjene zakona, ili ćemo glasati o ovim novim naslovima. No, ja bih sad diskutante evo odmah u startu zamolio, s tim da njihove uistinu uvažavam, da idemo na to da donosimo zakon u naslovu ovako kako je rečeno, kako je kazano, a da ljudi eksperti i ljudi koji malo bolje razumiju tu problematiku se uključe i da probaju naći kvalitetna rješenja.

Pa ću evo biti slobodan da pitam ko je za to da usvojimo ovaj zakon u prvom čitanju, ovako kako je predloženo.

Ko je za? Hvala lijepo.

Ja bih kazao, konstatovao da smo jednoglasno usvojili, pardon Čengiću ti si protiv je li, uzdržan, pardon.

Dakle, 12 za, 1 uzdržan. Ko je 13 za i 1 uzdržan, 13 za i 1 uzdržan, dobro. Gospodine Čengiću izvolite.

HASAN ČENGIC

Ja naravno kao i sve kolege želim da imam ovaj zakon. Ja se potpuno slažem da je on važan, a ono što je gospodin Limov rekao u velikoj mjeri zapravo je po crtama sve ono o čemu sam i ja govorio. Da ne bismo danas vodili dalju debatu i s obzirom da se očito mi generalno slažemo, ali kako smo između ovaj, mrkve i batine, da imamo zakon i da mijenjamo ono što nije uredu, možda bi bilo dobro, da sada pošto smo već prihvatili zakon u pravom čitanju, da zauzmemo stav da ćemo nakon što se, da ćemo poslije drugog čitanja izglasati i zaključak da se zadužuje Vijeće ministara kao predlagač, da pripremi prijedloge popravki onoga o čemu je riječ i što ne zadire u ovaj u samo učenje, nego što zapravo stvarno precizira poziciju koja jeste.

Dakle, umjesto da sada vodimo debatu da zadužimo Vijeće ministara da u nekom razumnom roku ovaj, pokrene inicijativu o izmjenama i dopunama ovog zakona, a vjerujem da će gospodin Limov, ja lično i ne znam druge kolege biti spremene da učestvuju u tome, da bi smo dobili zaista jedan zakon koji bi bio još kvalitetniji od ovoga što imamo sada.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo, i to je želja ja mislim svih poslanika da imamo kvalitetne zakone. Hvala lijepo gospodine Čengiću.

Dakle, evo ja predlažem da sad pređemo na drugo čitanje, na diskusiju u drugom čitanju i da ovaj pokušamo usvojiti ovaj zakon.

Dobili ste opet izvještaj Komisije. Komisija je usvojila amandmane delegata Halida Genjca, Tomislava Limova i Kluba hrvatskih delegata, koji su postali sastavni dio teksta ovog zakona.

Da li se neko javlja za riječ?

Amandman u skladu je podnio Klub delegata hrvatskog naroda. Da li se neko javlja za riječ?

Gospodine Filipović, izvolite, gospodine Filipoviću vi ste

ILIJA FILIPOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo,

Ovaj amandman je, praktično ne obrađeni amandman u Ustavno-prvnoj komisiji, a budući je Zastupnički dom usvojio identičan amandman na svojoj prošloj sjednici, predložimo da se, dakle, u članku 5.5. točka 2f) iza riječi «zajednice» doda i ovaj tekst, kako je formulirano u amandmanu 1. Time ćemo smanjiti broj neusuglašenih članaka i istodobno, budući je usvojeno u Zastupničkom domu 16 amandmana, trebalo bi formirati istodobno i komisiju za usuglašavanje ta dva teksta. Svi smo ga dobili. Ja ću to pročitati. Dakle, u članku 5. iza točke 2.f) nakon riječi «zajednice» stavlja se zarez, briše točka i dodaje tekst: «Niti postojeće takve udruge, osnovane bez merodavne crkvene vlasti mogu postjati bez mjerodavna odobrenja». Mislim da je potrebno, možda, reći dvije-tri riječi zbog čega se predlaže ovaj amandman. Predlaže se zbog toga što smo imali pojava, konsultirao sam i pitao sam gospodina Neimarliju, koji izuzetno s obje noge na zemlji kad je u pitanju ova oblast, kad je u pitanju islamska vjerska zajednica, imamo pojave u katoličkoj crkvi, pravoslavnoj crkvi u islamskoj vjerskoj zajednici, kad su u pitanju vehabije koje se pojavljuju samostalno djeluju izvan institucija islamske vjerske zajednice, nadam se da sam vjerodostojno to prenio, ovo što mi je rekao gospodin Neimarlija. Ako sam pogriješio neka me, ja se odmah ispričavam, ali pik pojava stvaranja nekakvih udruga samozvanih koje djeluju u ime crkve jedne i druge, one su izrazito izražene, da pomenem samo neke, koje se događaju. Ne poštuju se kodeksi i pravila ponašanja i propisi kanonskog prava, ne poštuju se vrhovna crkvena vlast, dolazi do nemilih scena, dolazi do zaziđivanja određenih crkvenih objekata, vrše se krizme od nepozvanih, pored biskupa koji je domicijelni, dolaze neke druge osobe, koje se predstavljaju kao takve, dijele sakrament krizme koji nije valjan po crkvenim propisima itd.

Da bi se to spriječilo, evo, na ovaj način bi djelovanje takvih udruga, bez mjerodavnih crkvenih vlasti, praktično bilo onemogućeno. Takav amandman, uz ovakvo obrazloženje je prihvaćen u Zastupničkom domu. Ja molim ovaj dom da to prihvati i ovaj amandman, kako bismo imali u identičnoj formi ovaj tekst i u jednom i u drugom domu. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Evo čuli smo gospodina Filipovića. Javlja li se još neko? Gospodin Hilmo Neimarlija.

HILMO NEIMARLIJA

Poštovano predsjedništvo, kolege delegati, gosti,

Uvaženi kolega Filipović me pomenuo u kontekstu ovog amandmana, koji nije prošao na našoj ustavno-pravnoj komisiji, a usvojen je u Predstavničkom domu, potakao, ipak, da izađem i da kažem nekoliko riječi koje sam, možda trebao izgovoriti u prethodnom dijelu rasprave o ovm zakonu, da bih onda došao i do nekog svog određivanja spram predloženog amandmana.

Naime, podsjetio bih vas da su već stari civilizirani narodi otkrili, zapravo čovjeka kao biće zajednice, a to upečatljivo svjedoči i Aristoterova tvrdnja, da čovjek koji je sam ili je Bog ili je životinja na jednoj strani i na drugoj strani da su već u to klasično doba ove nama znane povijesti, također, utvrdili ili otkrili njihovi istraživači da su moguće ljudske zajednice bez pisma, bez zidina, bez pisanog pamćenja, bez

zidina, gradova, utvrda, ali da nisu moguće, ili nisu nikad pronašli zajednicu bez hramova. Pa su na osnovu toga, naravno čovjeka definirali kao biće zajednice i kao biće ustanovne religije, ne naprosto vjerovanja, nego vjerovanja, nego vjerovanja koja ima svoju ustanovnu određenu. Oni su, također, stari narodi ustanovili da se vjeru kao vjerovanje ne može nametati i znamo, naravno, nevolje sa tim starim otkrićem kroz povijest koja je obilježena neprekidno nastojanjima da se vjerovanje ljudima nameće i cijene koje su se oko toga plaćale i, s tim u vezi, podsjetio bih vas da je posebno moderna ili novovjekovna Evropa platila vrlo visoku cijenu nametanja vjere drugima, odnosno podsjetio bih vas na, jednostavno, činjenicu i ovo je mjesto gdje ovo, očito, ipak, treba reći, da u osnovi svih ovih moderni ljudskih prava i borbi za ljudska prava i afirmiranje ljudskih sloboda i prava, stoji početna zapravo borba za ostvarenje prava na slobodnu vjeru i u to su ugrađene žrtve, koje su ljudi podnijeli, a koji su bili spremni da se žrtvuju, braneći svoje vjerovanje.

Podsjećam vas na ovo, s toga, što u vrijeme kada je, znamo implikacije ove borbe, cijene koje su plaćene ljudskim žrtvama, ali i vrijednost tekovina sa tolerancijom, pluralizmom i sa svim ovim sistemom građanskih, ljudskih, političkih i drugih sloboda i prava, preko kojih se, zapravo danas određuje sudbina čovječanstva. Ali, podsjetio bih, naime u tom okviru na činjenicu da, kada je u Evropi važno pravilo čija zemlja onoga i vjera, u ovoj našoj BiH živjele su tri vjerske zajednice, koje se uzajamno sukobljavale, nastojale jedna drugu podjarmiti, ali su izdržavale, miješale se, preplitale i egzistirale i Crkva bosanska i katolička crkva i pravoslavna crkva. Sa dolaskom smanjenja, taj prularizam nije zagušen, nije uništen, nego je u određenoj mjeri, ja bih rekaokvalitativno unaprijeđen i toj zajednici se sa vremenom pridružila i zajednica Jevreja, kao što svi dobro znamo i ovo iskustvo religijskog prularizma i iz vremena kada su se, doista, religijske zajednice borile jedna protiv druge, nastojeći da jedna drugu u potpunosti podjarme, podčine sebi starije od svih onih žrtava koje je Evropa podnijela dok je došla do, jednostavnog saznanja da se vjeru ne može nametnuti, odnosno da vjera koju se nameće ne vrijedi objektivno. Čovjek može jahno ispovijedati ono u što ne vjeruje, samo ispovijedanje je bezvrijedno i kada se to ustanovno odredilo. Imam potrebu da ponovim u temeljima svih ovih prava i borbi za ljudska prava i slobode, evropski sa svim ovim tekovinama i važnim značajnim rezultatima, koji određuju sudbinu savremenog čovječanstva stoje, dakle, stoji definiranje tih prava i izborvanje tih prava i ona su izborena onda kada je država, zapravo, kada je država u tom svom, da kažem, usponu ka građanskom određenju dala, ili osigurala pravo na ispovijedanje vjere.

S tim u vezi, mi zapravo, ovim zakonom s jedne strane potvrđujemo praksu koja je ovdje bila stoljećima, narušvana naravno, ali je činjenica da je egzistirala stoljećima, potvrđujemo jednu praksu, koja je vrhunsko civilizacijsko postignuće moderne Evrope i modernog svijeta i u tom potvrđivanju, evo ja samo hoću da kažem nekoliko riječi, vezano za ovaj amandman, a i koje se odnose na diskusiju uvaženih kolega Čengića i Limova.

Naime, u našem jeziku, ipak, kada se kaže vjera u ovom smislu u kome je dan ta riječ uključena kao naziv i u naziv zakona, podrazumijeva se vjerovanje u smislu svog sadržaja, podrazumijeva se ova ustanovna određenost u smislu da ona ima i svoje ustanove hramove itd. i podrazumijeva se zajednica vjernika, tako da je elementarno značenje ili prvo opće čitanje naziva i u naslovu to i na njega, imali su ga u vidu očigledno prvi predlagači ovog zakona, a to su, podsjećam vas, članovi

Međureligijskog vijeća BiH i posebna vrijednost, dragocjena vrijednost ovog zakona u odnosu na druge zakone koje donosimo je, u tome što su prvi prijedlog, da tako kažem, ili nacrt ovog zakona sačinili ljudi, koji su egzistencijalno zainteresirani za pravno reguliranje njihovog ustavnog djelovanja i rada i položaja u državi i u društvu i, bez obzira na sve oguće manjkavosti i ne znam tehničke neke nedostatke, koji će se vremenom sigurno moći otklanjati, ali samo iniciranje ovog zakona i činjenica da se kao pokretač projekta donošenja ovog zakona pojavljuju predstavnici istorijskih crkava i religijskih zajednica. Kod nas je za nas nešto što bi trebalo da nas obaveže i siguran sam da nas obavezuje i da nas isto tako potakne na jedno produktivno razmišljanje kako bi jako bilo dobro kada bi i u drugim područjima našeg društvenog života i političkog života, naravno, kad uređujemo zakonima bili u prilici da prijedloge ili nacрте zakona dobijamo od ljudi kojih se to, ponajprije tiče, da zakone ne znam o kojem sektoru, hajde da kažem, nekog ekonomskog poslovanja, da nam pružaju ili iniciraju njihovo donošenje i daju prvi materijal, ljudi koji su egzistencijalno zainteresirani i kojih se to najdirektnije tiče.

S te strane, dakle, treba uvažavati činjenicu da se predstavnici religijskih zajednica kod nas usaglasili, nakon dugo vremena, naravno, nakon dugih tih usaglašavanja i oko naslova i oko sadržaja samog zakona. Međutim, što se tiče primjedbi, koje su iznesene, koje načelno i ja u potpunosti podržavam i koje kao čovjek koji je i te kako zainteresiran za vrijednosti građanskog društva ili civilnog društva, maksimalno respektiram kao što su primjedbe uvaženog kolege Limova i koje bi se mogle odnositi i na, koje daju u određenoj mjeri i razloge da ne budemo za ovaj amandman, kojim se onemogućava djelovanje samostalnih nekakvih udruga religijskih itd. koje se pojavljuju na račun postojećih tzv. istorijskih crkava i vjerskih zajednica, kazali da u načelu nema nikakvih, nisam protiv, naprotiv, sam sam za te vrijednosti za njihovo maksimalno poštivanje, ali bih smao podsjetio na činjenicu da te vrijednosti građanskog civilnog društva u kontekstualno trebamo znati funkcionirati i u zemljama razvijene ove demokratske tradicije. Svi imaju pravo i u Francuskoj i u Njemačkoj ona prava koja se osiguravaju i građanima BiH ovim zakonom.

Međutim, uz prava ustavnovnih religija vjerujte vrlo su različito definirana i u zapadno-evropskim zemljama i ovaj naš zakon nije ni u kom slučaju ispod standarda koje ova tradicija zemalja sa dugom ovm demokratskom, zemalja sa dugom demokratskom tradicijom već uključuje ograničavajući faktički djelovanje tih novih ili, hajde da kažem, novih nekih udruga koje bi se pozivale, pozivaju či se na vjeru na koju imaju pravo da se pozivaju, ali koristeći forme zajedništva, ustavnog zajedništva, koje je već ostvareno u našim prilikama, one, zapravo narušavaju nešto ili dovode u pitanje jedan poredak stvari koje već imamo i koje se u drugim zemljama, vjerujte poštuje. Vjerujte, mislim sa svoje strane, da nema razloga da ne prihvatimo ovaj prijedlog, koji je u ime hrvatskih delegata iznio kolega Filipović, a kojim se ograničava pravo da se na račun postojećih vjerskih zajednica formiraju udurge, koristeći prava koja su većustanovno definirana unutar tih zajednica. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Hilmo. Ja pozivam gospodina Šiljegovića.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Gospodine predsjedavajućui, dame i gospodo,

Klub delegata iz reda srpskog naroda, s obzirom da je na predlogu ovog zakona radilo Međureligijsko vijeće i usaglasilo ga i da mo jedno stručno predavanje imali od gospodina Neimarlije, predlaže da se zakon razmatra i u drugom čitanju. Također, prihvatamo da amandman u članu 5. tačka 2.f) iza riječi zajednica stavi zarez i doda tekst «niti postojeća takva udruženja, osnovana bez nadležne crkvene vlasti mogu postojati bez takvog nadležnog odobrenja.

Treće, prihvatamo i zaključak gospodina Čengića, koji će ići u pravcu Ministarskog vijeća i da ne bih ponovo izlazio, pošto ćemo morati formirati komisiju za usaglašavanje teksta zakona, predlažemo gospodina Radovića Nadeta u komisiju iz reda srpskog naroda.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepa. Evo, čuli smo gospodina Šiljegovića. Ima li, dakle, glasamo da se primjedba gospodina, odnosno amandman, amandman gospodina Filipovića ovako kako ga je iznio usvoji i ko je zato.

Ko je za amandman gospodina Filipovića?

Ko je suzdržan?

Ko je protiv?

Čengiću, tebe nismo pročitali u ovom svemu.

Predlažemo da glasamo za zakon u cjelini sa ovim amandmanima.

Ko je za?

Dakle, jednoglasno.

Stavljam na glasanje prijedlog gospodina Hasana Čengića, da se donese zaključak da Vijeće ministara odmah poslije, kad to bude prikladno uključi u iprijedlog izmjene, poboljšanja, naime teksta izmjena ovog zakona, uključujući i naslov svakako.

Ko je za ovaj prijedlog?

Ima li neko suzdržan?

Ima li neko protiv?

Hvala, dakle, jednoglasno.

Evo da predložimo pošto smo usvojili zakon u različitom tekstu, Šiljegović je predložio kandidata iz reda srpskog naroda. Očekujemo kandidata iz hrvatskog naroda. Izvolite Spajiću.

ANTO SPAJIC

Ispred hrvtskog kluba u ovu komisiju predlaže se Ilija Filipović.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepa.

Evo gospodin Osman Brka.

OSMAN BRKA

Ja predlažem u ima našeg kluba gospodina Neimarliju.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Evo gospodin Hilmo Neimarlija. Dakle, imamo, čuli smo prijedlog kandidata.

Ko je za ovu komisiju?

Dakle, jednoglasno. Nema potrebe dalje. Hvala vam lijepo. Završili smo i sa ovom tačkom dnevnog reda.

Ad.6. Prijedlog zakona o Agenciji

Evo čuli smo kolegu. Možemo li preći sad da napravimo ovaj ustupak da pređemo na tačku 8. dnevnog reda i da damo ...

Ad.8. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora o slobodnoj trgovini između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Moldavije

Izvještaj nadležne komisije ste dobili. Predstavnički dom je dao saglasnost na ratifikaciju. Evo, imamo kolegu iz Vijeća ministara Tošića da nam kaže, izvli nadležna komisija oprostite. Mislio sam da se ti javljaš lično. Oprostite.

HASAN ČENGIĆ

Ne, ne, nadležna komisija. Komisija za vanjsku i trgovinsku politiku Doma naroda je na jučerašnjem 12 zasjedanju razmatrala Prijedlog ove rezolucije i, s obzirom da se radi o jednoj uobičajenoj rezoluciji o trgovinskoj, o slobodnoj trgovini između dvije države. Bosna i Hercegovina je već potpisala, zapravo ratificirala niz ovakvih rezolucija. Smatramo da je potrebno dati saglasnost. Ne vidimo nikakvih zapreka da se takva saglasnost ne da i iz tog razloga je Komisija predožila našem domu da dadne saglasnost za ratifikaciju ovog sporazuma.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Ja ne znam Tošiću nemaš potrebe.

Ko je zato da ratificiramo ovaj sporazum?

Nema niko protiv. Hvala lijepa i ovo smo završili. Hajde odmah kad smo kod ove ratifikacije ima li davanje saglasnosti za ratifikaciju Međunarodne konvencije o saradnji. To je sad 9. tačka. Da ovo što ljudi čekaju. Fala lijepo. Odlično. Vi ste u pravu.

Ad.6. Prijedlog zakona o Agenciji za osiguranje u BiH – prvo čitanje, predlažać Vijeće ministara

Ovo je prvo čitanje. Dobili ste zakon kao i izvještaj nadležne komisije. Komisija je usvojila zakon bez amandmana. Delegat Zoran Spasojević je u skladu sa

članom 89. Poslovnika Doma naroda podnio amandman. Predstavnički dom je na 22. sjednici od 7.11.2003. godine usvojio zakon u predloženom tekstu. Prvo se vodi rasprava o neophodnosti i načelima. Izvolite. Prvo ćemo govoriti o prvom čitanju. Javlja li se ko za riječ? Ima li nadležna komisija. Osmane. Nema Spasojevića. Odlično.

Ko je zato da usvojimo ovaj zakon o Agenciji za osiguranje uprvom čitanju? Hvala lijepo.

Jednoglasno.

Predlažem da obavimo raspravu i u drugom čitanju.

Ko je zato da obavimo raspravu i u drugom čitanju? Hvala lijepo.

Jednoglasno. Izvolite. Stavljam, pa amandman I.

Izjašnjavamo se o amandmanu gospodina Zorana Spasojevića. Koji je to amandman?

U članu 3. stav 2. mijenja se i glasi: «Sjedište Agencije je u Banja Luci». Gospodin Spasojević ima pravo da obnovi taj amandman. Na komisiji ovaj amandman nije prošao i, evo, on obnavlja taj amandman i stavljamo ga na raspravu u Domu. Gospodina Spasojevića nema. Ima li neko potrebu da se javi.

Ko je zato da usvojimo ovaj amandman gospodina Spasojevića?

Ko je protiv?

Ko je suzdržan? – 4

Amandman treba da ide na usaglašavanje, na Kolegij. Hvala lijepo. Nema entitetske većine.

Hoćete li pogledati imate li ovaj amandman. Ne mogu da shvatim da ga nemate.

JADRANKO TOMIĆ

Amandman je podijeljen prije toga i poslat poštom i ...

MUSTAFA PAMUK

Ako se slažete možemo i ponoviti glasanje, ali jedan glas iz entiteta ne znači entitetsku većinu. Ja mislim da, ako se slažete možemo ponoviti glasanje, ako je to zahtjev gospodine Filipoviću kluba. Izvoli. Objasni im gospodine Tajniče.

JADRANKO TOMIĆ

Budući da nije bilo većine, sada bi trebalo usuglašavanje da izvrše članovi Kolegija. Ukoliko članovi Kolegija ne postignu suglasnost, ide se u drugi krug glasanja, gdje se dvije trećine izaslanika s teritorija jednog entiteta ne smiju izraziti protiv da bi prošao ovaj amandman. Sad hoće li biti stanka ili kako Kolegij riješi.

MUSTAFA PAMUK

... možemo li napraviti pauzu deset minuta.

/PAUZA/

Poslije konsultacija među članovima Kolegija i pošto nismo postigli saglasnost, odlučili smo da uđemo u drugi krug glasanja i ovdje drugi krug, izvolite.

HALID GENJAC

U skladu sa članom 64. Poslovnika Doma naroda tražim glasanje prozivanjem, iz razloga što izražavam sumnju u regularnost glasanja. Naime, dva poslanika koja su cijelo vrijeme zasjedanja prisutna, zbog određenih potreba na trenutak su napustili salu, mislim da je elementarna potreba da se svim delegatima prisutnim omogući izjašnjavanje o svakom amandmanu pa i o ovome. U ovom slučaju to nije bilo i ja izražavam poziv na član 64, koji kaže, glasanje prozivanjem primjenjuje se kada predsjedavajući lično ili na prijedlog bilo kojeg delegata, ocijeni da je to neophodno, kako bi se uklonije sumnje u regularnost rezultata izbora i zato molim predsjedavajućeg da primijeni član 64. vrlo osnovano i razložno.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. To znači da po zahtjevu Kluba poslanika SDA tražimo lično izjašnjavanje prozivanjem, jer vi izražavate sumnju u regularnost glasanja. To je pravo Kluba poslanika, pravo poslanika, to znači ponavljamo prvi krug glasanja. Hajde pročitaj ti. Kolege, to je poslovnička odredba. Pristupamo u prvom krugu glasanja, zbog toga što je Klub poslanika, Klub delegata bošnjačkog naroda, izrazio sumnju u regularnost glasanja i, evo stavljam na glasanje, molim vas lijepo.

Ko je za amandman da sjedište agencije, amandman na član 3. stava 2. mijenja se i glasi: «Sjedište agencije je u Banja Luci». Ko je za taj amandman.

JADRANKO TOMIĆ

Ne tako. Ja prozivam a pojedinačno se izražavaju.

MUSTAFA PAMUK

Jeste.

Ko je za amandman?

JADRANKO TOMIĆ

Osman Brka, protiv
Hasan Čengić –
Halid Genjac –
Hilmo Neimarlija – protiv
Musta Pamuk – protiv

Iz reda hrvatskog naroda
 Ilija Filipović –
 Velimir Jukić –
 Tomislav Limov –
 Anto Spajić –
 Branko Zrno –

Iz reda srpskog naroda
 Goran Milojević – za
 Nade Radović –
 Boško Šiljegović – za
 Vinko Radovanović – za
 Gosposin Spasjević, nije ovdje
 Sad ću vam od 14 ukupno 7 je bilo za, 5 je protiv i 2 suzdržana. To je 14.

Po entitetima.

Iz Republike Srpske je bilo od 4 izaslanika sva četiri su bila za, iz Federacije BiH od ukupno 10 izaslanika, 3 su bila za. Ukupno nije prošao amandman, jer je u ukupnoj, većina je bila za amandman, znači, nije bilo potrebne, većina za da bude i zato treba usuglašavanje.

MUSTAFA PAMUK

Dakle, mi smo se već jednom usaglašavali i idemo sad na drugi krug.

Ko je protiv ovog amandmana iz Federacije?
 Ko je iz RS protiv ovog amandmana? Niko.
 Ko je iz Federacije

Dakle, amandman je prošao. Završili smo. Sad smo čuli. Sada dolazimo u poziciju da glasamo o zakonu, sa ovim amandmanom.

Dakle, ko je za zakon o agencijama za osiguranje u BiH?
 Ko je protiv? – 2
 Ko je suzdržan? Nema niko. Hvala.

Konstatujemo da je zakon usvojen sa 12 glasova za i 2 protiv i normalno sa ovim amandmanom o kome smo prethodno glasali. Predlažem, pošto smo Zakon usvojili u različitim tekstovima, mi i Dom predstavniki dom, predlažem da izglasamo komisiju za usaglašavanje tekstova.

Molim gospodu iz RS, srpske poslanike. Izvolite.

GORAN MILIJEVIĆ

U ime Kluba srpskog naroda u komisiju za usaglašavanje predlažem Zorana Spasojevića.

MUSTAFA PAMUK

U ime hrvatskog naroda, izvolite.

ANTO SPAJIĆ

Hrvatski klub izaslanika predlaže gospodina Velimira Jukića.

MUSTAFA PAMUK

Ispred bošnjačkog kluba poslanika.

HALID GENJAC

Ispred Kluba bošnjaka predlažem Osmana Brku.

MUSTAFA PAMUK

Dakle, Zoran Spasojević, gospodin Jukić i Gospodin Brka.

Ko je za ovu komisiju?

Ko je protiv?

Ko je suzdržan?

Hvala lijepa. Znači, imamo i sastav ove komisije.

Ad.7. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu BiH – prvo čitanje

Dobili ste zakon kao i izvještaj nadležnih komisija. Amandmana nije bilo. Prvo vodimo raspravu o utemeljenosti ustavnoj ovog zakona. Izvolite. Javlja li se neko za riječ, komisija? Gospodine Filipoviću.

ILIJA FILIPOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, uvažene dame i gospodo,

Par riječi samo. Ustavno-pravna komisija je, kao nadležna razmatrala Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu BiH i moram vam reći da je nakon jedne vrlo opsežne rasprave, u kojoj su sudjelovali gotovo svi članovi Ustavno-pravne komisije, većinom glasova nije prihvatila Prijedlog ovog zakona. Nije prihvatila iz više razloga. Mi to nismo dužni ni obrazlagati, ali temeljan stvar je bila da je praktično ovaj prijedlog zakona ličio na jednu brisolicu određenih, jednog najvećeg broja članaka u zakonu o državljanstvu.

Međutim, rukovođeni saznanjem da je prije nego je konstituiran Dom naroda Visoki predstavnik intervenirao svojom odlukom i donio je odluku kojom se, kojom je donesen zakon o izmjeni Zakona o državljanstvu BiH, intervenirao je na članak 39. stavak 1. gdje je prenumerirano tom intervencijom Visokog predstavnika pet godina u petnaest, praktično pružena mogućnost da se do 2013. godine, omogućiti državama, državi BiH i drugim državama da se zaključi sporazum o dvojnomo državljanstvu. Bilo je i drugih razmišljanja u Ustavno-pravnoj komisiji da se, da je čak i neustavan taj prijedlog.

No, većinom glasova, moram reći Ustavno-pravna komisija nije prihvatila Prijedlog ovog zakona. No, svakako će se o ovom zakonu odrediti ovaj dom. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Evo, dalje se javlja za riječ gospodin Boško Šiljegović.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Gospodine predsjedniče, dame i gospodo,

Ne bih ništa od onoga što je predsjednik Ustavno-pravne komisije, či sam član, stav i mišljenje Kluba delegata srpskog naroda je sljedeći. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakaona o državljanstvu BiH, predlagač gospođa Seada Palavrić, koji je Ustavno-pravnoj komisiji došao Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, po mišljenju Kluba srpskih delegata je ne prihvatljiv. Usput samo da napominjem da su tamo delegati iz srpskog naroda preglašani.

Obrazloženje.

Brisanjem članova 16., 17., 18. dijela člana 24. i člana 39. predloženog zakona, nije u skladu sa Ustavom BiH, član 1. tačka 7. d. koji precizno kaže ko ima i stiče pravo državljanstva BiH. Mišljenje Ustavno-pravne komisije ste čuli. Izmjene i dopune Zakona o državljanstvu su bile 31. decembra 2002. godine, to je gospodin Filipović rekao, a član Ustava BiH, na koji se mi pozivamo i gdje kažemo da je predloženi zakon na mala vrata mijenjanje Ustava BiH, član 1.7.d) kaže: «Državljeni BiH mogu imati državljanstvo druge države pod uslovom da postoji bilateralni sporazum između BiH i te države, kojim se to pitanje uređuje, a koji je odobrila Parlamentarna skupština u skladu sa članom 4. stav 4. tačka d). Lica sa dvojnim državljanstvom mogu glasati u BiH i u entitetima, samo ako imaju prebivalište u BiH». Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala. Čuli smo gospodina Šiljegovića. Hvala lijepo. Javlja li se još neko za diskusiju? Gospodin Halid Genjac.

HALID GENJAC

Poštovane kolege, kao član Ustavno-pravne komisije, ja sam ovaj zakon podržao. Mislim da je zakon potreban zbog brojnih izbjeglica koje se nalaze širom svijeta i zbog toga ova država iz nama poznatih razloga, još uvijek nije postigla potpisivanje svih potrebnih bilateralnih sporazuma, a koje ovaj zakon u predloženoj formi, aposlutno, ne osporava.

Samo još jedno. Na Predstavničkom domu ovaj zakon je izglasan. Ne preglašavanjem pripadnika određenog naroda, nego parlamentarnom većinom Predstavničkog odma, koji je sastavljen od predstavnika političkih stranaka. Dakle, tamo su predstavnici određenog broja političkih stranaka glasali za i na taj način izglasali na Predstavničkom domu ovaj zakon. Ako možemo govoriti o preglašavanju nekog naroda, može se govoriti u Domu naroda. Na Domu naroda se desilo da članovi Ustavno-pravne komisije iz reda bošnjačkog naroda su preglašani, što vjerujem da se neće desiti na Domu naroda. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepa. Gospodin Brka.

OSMAN BRKA

Ne mogu a da ne kažem, ako imamo princip, onda se moramo držati tih principa u svakoj situaciji u svakoj prilici. Gospodin Šiljegović malo prije reče, ali gospodin Genjac dobro konstatovao da to nije bilo klasično preglasavanje, ovdje se možda desilo kalsično preglasavanje u Domu naroda, nije u Predstavničkom domu, onda moramo to na takav način posmatrati.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Brka. Gospodin Šiljegović, je li diskusija ili replika?

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Nemam namjeru gospodine Brka i uvaženi prijatelju Genjac da, ali ako ćemo pričati o tom preglasavanju u Ustavno-pravnoj komisiji, onda ću vam samo kazati na posljednjoj Ustavno-pravnoj komisiji od 11 amandmana koje je uložio Klub srpskih delegata 11 na osam smo bili preglasani ja i gospodin Radović Nade i nisam potegnuo pitanje preglasavanje srpskih delegata. Prema tome, nemojte to potezati samo kad vama odgovara. Evo amandmana od 11 na osam sam bio preglasan ja i gospodin Radović.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Gospodin Genjac.

HALID GENJAC

U jednoj smirenijom atmosferi možemo razgovarati o ovome. Ne radi se o potezanju ničega i nikoga, nego o jednoj konstataciji opisu stanja da je Predstavnički dom sastavljen od predstavnika od političkih stranaka a Dom naroda od naroda i jedna ispravka. Dakle, na Predstavničkom domu nisu nadglasani predstavnici srpskog naroda, poslanici srpskog naroda, nego su nadglasani predstavnici određenih stranaka. U Domu naroda funkcioniraju te kategorije klubova naroda i ja sam to pojasnio, naravno, uvažavajući pravo svakog delegata da se izjašnjava po svojoj volji i savjesti.

MUSTAFA PAMUK

Hvala. Imamo li dalje diskusija? Nemamo više diskusija. Iscrpili smo sve diskusije. Halo, gospodine Brka, sad ćemo glasati.

Dakle, ovo je bilo prvo čitanje. Ko je zato da se ovaj zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu BiH u prvom čitanju usvoji?

Ko je protiv tog da se ovaj zakon usvoji?

Ima li suzdržanih? – 2

Hvala lijepo. Dakle, ovaj zakon u prvom čitanju nije usvojen. Rezultati su 5 je bilo za, 7 je bilo protiv i 2 su bila uzdržana. Zakon u prvom čitanju nije prošao.

Osma tačka dnevnog reda je izd....

Ad.9. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Međunarodne konvencije o saradnji na bezbjednosti vazdušne plovidbe od 13. decembra 1960. godine, sa izmjenama 6. jula 1970. godine, 21. novembra 1978. godine, 12. februara 1981., 27. juna od 1997. godine i Protokola od 8. oktobra 2003. godine o pristupanju Evropske zajednice Evrokontrolu, predlagač Predsjedništvo BiH

Gospodin Hasan Čengić u ime Komisije. Je li tako?

HASAN ČENGIĆ

Dakle, Komisija za vanjsku i trgovinsku saradnju, valjda trgovinsku politiku našeg doma je 27.11. na 12. sjednici razmatrala Protokol i radi se o sljedećem. Eurokontrol je evropska organizacija, koja ima nadležnost nad planiranjem, razvojem i provođenjem planova zračne kontrole. Do sada je 31 zemlja postala članica. Bosna i Hercegovina je trebala postati 32 zemlja članica. Ono što je bitno jeste da, mi već imamo punu kontrolu i, zapravo sarađujemo sa Eurokontrolom. Eurokontrol ima već pregled i nadzor nad preletom preko BiH. Eurokontrol među ostalim aktivnostima vrši i izračunavanje i naplatu usluga za prelet preko država, koje su članice i preko BiH, a članstvo u Eurokontrolu je, zapravo uračunato u cijenu preleta. Radi se o tome da uz to članstvo BiH stiče pravo nakorištenje tehničkih, stručnih, pravnih i svakih drugih pomoći i da na taj način članstvom u ovoj vrlo važnoj evropskoj asocijaciji BiH, zapravo ulazi u jednu od najmodernijih organizacija koja se bavi pitanjima zračne sigurnosti i zračne kontrole i da time BiH dolazi u priliku da u cjelosti bude punopravan član, dakle, da učestvuje u odlučivanju, planiranju u radu ovog tijela da ima mogućnost da zaposli jedan broj građana BiH, da ima mogućnost da razvija svoje kapacitete kontrole i uspostave sigurnosti zračnog letenja. Iz svih ovih razloga, Komisija je dala prijedlog ovom domu da dadne podršku i da da saglasnost na ratificiranje ovog sporazuma, kojim BiH, zapravo ostvaruje dio onih ukupnih aktivnosti ka tzv. evropskih integracijama, a u ovom području, dakle, zračne sigurnosti ili vazdušne, sigurnosti vazdušnog letenja, to je posebno važno. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala, evo čuli smo predsjednika Komisije za međunarodne i ekonomske odnose. Javlja li se ko za riječ?

Ja sam dužan da kažem da je Predstavnički dom dao saglasnost za ratifikaciju ovog sporazuma i ja predlažem ako nema diskutanata da i mi glsamo za ratifikaciju ovog sporazuma.

Ko je za? Jednoglasno.

Nema niko ni protiv ni suzdržan. Hvala lijepo.

Ad.10. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Kreditnog sporazuma između BiH i Centralne banke BiH i Evropske zajednice, predlagač Predsjedništvo BiH

Izvjestaj nadležne komisije ste dobili. Ima li nadležna komisija šta da kaže? Predstavnički dom je dao saglasnost na 22. sjednici, održanoj 12.11.2003. godine i otvaram raspravu. Da li se ko javlja za riječ? Ima li neko iz Vijeća ministara da kaže

nešto o ovom? Nema. Čengiću, ova komisija Centralna banka, je li to tvoj dio? Hvala. Gospodina Spasojevića nema. Osman Brka nema komentar. Pozitivan je. Ima izvještaj u pismenoj formi.

Ja stavljam na glasanje davanje saglasnosti za ratifikaciju ovog sporazuma.

Ko je za? Jednoglasno.

Dakle, nema potrebe da pitamo ko je protiv a ko je suzdržan. Hvala vam lijepo.

Ad.11. Imenovanje ombudsmena za ljudska prava BiH, predlagač je Predsjedništvo

Predsjedništvo BiH je utvrdilo kandidate za dužnost ombudsmena za ljudska prava BiH. Kandidati su: dr Snježana Savić, Mariofil Ljubić i Safet Pašić.

Na osnovu člana 9. Zakona o ombudsmenima za ljudska prava BiH, Parlamentarna skupština BiH imenuje ombudsmane. Predstavnički dom je na 24. sjednici, održanoj 27.11. o.g. imenovao predložene kandidate. Ja stavljam prijedlog na glasanje i otvaram raspravu.

Ako nema niko diskusije, obzirom da ja mislim da je Predsjedništvo to ozbiljno usaglasilo.

Ko je zato da prihvatimo ovu gospodu? Ko je za, Halide? Hvala lijepo.

Ko je protiv?

Ko je suzdržan? – 1 suzdržan.

Dakle, konstatujemo da je većinom glasova, uz jedan suzdržan i jedan protiv, data saglasnost za izbor ombudsmena, imenovanje ombudsmena. Dakle, to su, dr Snežana Savić, Mariofil Ljubić i Safet Pašić.

Ad.12. Prijedlog zakona o odbrani BiH – prvo čitanje, predlagač Vijeće ministara

Ovo je prvo čitanje zakona. Dobili ste zakon kao i izvještaj nadležne komisije. Komisija je usvojila amandmane koji su postali sastavni dio zakona. Predstavnički dom usvojio je zakon u prvom čitanju na 23. sjednici održanoj 20.11.2003. godine. Mi sad treba da vodimo raspravu o ustavnoj utemeljenosti ovog zakona. Znači, otvaram raspravu. Javlja li se neko za riječ? Izvolite. Šta poslovnika? Šta sam pogriješio?

VINKO RADOVANOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo,

Klub delegata iz reda srpskog naroda, zbog potrebe dodatnih konsultacija, traži pauzu pola sata pa ćemo onda nastaviti.

MUSTAFA PAMUK

Ja proglašavam pauzu od pola sata. Hvala lijepo kolega.

/PAUZA/

Evo da počnemo sa radom. Imamo malo jednu situaciju koja nije baš tako da jednostavna i kolege iz Kluba srpskih delegata, zbog specifične situacije su zamolili da napravimo pauzu, odnosno da prekinemo ovu sjednicu i da nastavimo sutra u 11 sati, sve sa namjerom da dobijemo stav Skupštine RS, vezano za promjenu prenošenje ustavnih ovlaštenja na ovaj dom, radi donošenja ovog zakona o narodnoj odbrani. Ja smataram da bi trebali da prihvatimo ovaj prijedlog Kluba srpskih poslanika i da napravimo pauzu sa nastavkom ove sjednice sutra u 11 sati. Molim vas, ja vam želim nešto reći. Ja znam da bi, možda bilo bolje da napravimo sutra ranije u 10 sati. Međutim, gospodin Jukić je u ovom dogovoru on ide na put i on mora otići kući u Hercegovinu da se spremi, te da bi došao sutra do 11 sati da bi i on bio prisutan, nazočan ovoj sjednici i ja vas molim da prihvatimo ovaj termin u 11 sati, da svi budemo na skupštini, bez zakašnjenja i strogo u 11 sati da počnemo. Ja se nadam da ćemo sutra dosta brzo završiti ovaj, ove tačke dnevnog reda. One su, u principu, podobro vezane i volio bih da imamo dobro rješenje. Znači, ja mislim da kolege iz ovog doma trebaju ići u susret dobrim rješenjima. Evo, to je ono što ja mislim i hvala vam puno na razumijevanju.

Dakle, prekidamo skupštinu sa zasjedanjem sutra u 11 sati. Hvala.

Sjednica je prekinuta u 17:10 sati.

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
NASTAVKA 14. SJEDNICE DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
održane 29.11.2003. godine u 11,10 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
 MUSTAFA PAMUK

Ja bih molio da nastavimo, prekinuto je zasjedanje je li 14. sjednice Doma naroda Bosne i Hercegovine i koristim priliku i ovaj put da pozdravim sve vas, da pozdravim gospodina Lokera i njegovu ekipu koja je ovdje prisutna jer se radi o Zakonu o odbrani, a Loker, a gospodin Loker je čovjek koji je vodio i radio ovaj projekat. Pozdravljam sve ostale prisutne i posebno pozdravljam gospodu iz sredstava informiranja.

Mi smo, evo ja mislim da imamo kvorum, fale ova dva bošnjačka poslanika. Oni su tu negdje, no ne smeta imamo kvorum, možemo početi sjednicu.

12. tačka dnevnog reda je

Ad. 12. Prijedlog zakona o odbrani Bosne i Hercegovine i prvo čitanje

Ovo je prvo čitanje zakona. Dobili ste zakon kao i izvještaj nadležne komisije. Komisija je usvojila i amandmane koji su postali sastavni dio zakona.

Predstavnički dom u usvojio je zakon u prvom čitanju na 23. sjednici održanoj 20.11. ove godine.

Dakle, evo da vodimo raspravu o ovom zakonu o tome jel o načelima na kojima je, o ustavnim načelima na kojima je donesen ovaj zakon.

Za riječ se javio gospodin Šiljegović. Izvolite.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, pozdravljam vas u ime Kluba srpskih delegata i svoje lično i želim da kažem sljedeće. S obzirom da je Narodna skupština Republike Srpske na svom jučerašnjem zasjedanju usvojila amandmane na izmjene i dopune Ustava Republike Srpske mi danas imamo sve valjane razloge da pristupimo raspravi i mogućem usvajanjem Zakona o odbrani Bosne i Hercegovine i dva prateća zakona i zamolio bih vas predsjedavajući da na osnovu člana 89.a) Poslovnika našeg predloži dva amandmana koja su usvojena u prvom čitanju u Predstavničkom domu. Parlametna Bosne i Hercegovine.

Dok razmatramo zakon u prvom čitanju, ja bih zamolio naše službe da ovo umnože i da podjelimo delegatima bošnjačkog i hrvatskog naroda da se mogu izjasniti, a ovo predlažem iz razloga što bi usvajanjem ova dva amandmana postigli istovjetnost teksta zakona u Predstavničkom domu s Domom naroda i izbjegli bi mogućnost i potrebu formiranja komisije za usaglašavanje dva različita teksta zakona

i time bi doveli u situaciju Predstavnički dom, Parlament Bosne i Hercegovine da u ponedjeljak zakon bude u cjelosti usvojen. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodinu Šiljegoviću.

Evo ja molim službe da što prije fotokopiraju te amandmane da ih dijeli, da ih dostavimo na klupe poslanicima kako bismo vidjeli, obzirom da amandmani u ovom slučaju jesu malo je li zakasnili, ali obzirom da se radi o usaglašenosti amandmana sa amandmanima koji su prihvaćeni na Predstavničkom domu, milim da je logično da o njima i vodimo raspravu. Hvala.

Ja molim druge diskutante koji se žele javiti za diskusiju o ovom zakonu. Gospodine Filipoviću je li to u ime komisije. Izvolite.

ILIJA FILIPOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo dopustite sad da u ime Ustavno-pravne komisije izvjestim ovaj dom da je Ustavno-pravna komisija razmatrala Prijedlog zakona o obrani Bosne i Hercegovine kao nadležna komisija, da je raspravljajući o predloženim amandmanima prihvatila od 18 ponuđenih amandmana, prihvatila je 9 amandmana koje ste dobili uz materijale za ovu sjednicu i svih ovih 9 prihvaćenih amandmana na Ustavno-pravnoj komisiji je prihvaćeno uz odobravanje ovlaštenika, nazočnih ovlaštenika OHR-a na sjednici Ustavno-pravne komisije.

Držimo da smo odradili jedan vrlo bitan posao, ne bih o značaju ovoga zakona jer on pripada jednom paketu reformskih zakona i u tom smislu, evo čuli smo da ćemo imati još neke popravke ovoga zakona preporučamo Domu da evo kroz dalju raspravu i rad ovoga doma prihvati Zakon s ovim amandmanima koje je prihvatila Ustavno-pravna komisija. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine Filipoviću. Evo javlja se za riječ gospodin Halid Genjac.

HALID GENJAC

Poštovane kolege, cijenjeno predsjedništvo, uvaženi gosti, mi se danas nalazimo u značajnom trenutku pred značajnom odlukom i rekao bih da postojanjem volje, postojanjem spremnosti da se postižu dogovori, da se postižu kompromisi vjerujem da ćemo ovaj posao koji je pred nama danas uspjeti riješiti.

Značajna je odluka pred nama i govoreći o Zakonu o odbrani Bosne i Hercegovine u prvom čitanju, ja želim da istaknem nekoliko momenata koji držim da ovom prilikom je nužno istaći. Prije svega ja ne mogu a da se ne zahvalim svim članovima Komisije za reformu i odbranu i domaćim predstavnicima i stranim predstavnicima i predstavnicima entiteta i predstavnicima Bosne i Hercegovine, odnosno odbrambenim strukturama na svim nivoima, jer držim da se imalo i volje i hrabrosti i spremnosti da se tako značajna pitanja o kojima se na ovaj način nije moglo ni govoriti prije godinu ili dvije, definišu na način koji popločavaju put Bosni i

Hercegovini na putu, odnosno u pravcu partnerstva za mir, a naravno sve zemlje koje su u partnerstvu za mir imaju iskustvo da to partnerstvo za mir ipak omogućava i pospješuje dalje korake za dalje evroatlanske integracije.

Ja podržavam ovaj zakon u prvom čitanju i podržavam načela na koji je zakon formiran, prije svega što ispunjava one uslove za koje Bosna i Hercegovina nema alternativa, ni njeni građani ni njeni narodi. To je put evratlanskih integracija, to su projekti partnerstva za mir, to je EU, to je NATO pakt i iz jednostavnog razloga što su rješenja u zakonu takva da pospješuju ovaj put. To je prvi razlog što podržavam ovaj zakon. Naravno ta rješenja istovremeno znače da se predloženim rješenjem zakona ostvaruje adekvatna komanda i kontrola oružanih snaga Bosne i Hercegovine na državnom nivou, otklanjaju se nejasnoće i nedosljednosti u zakonu koji su postojali i koji su se odnosili na nadležnosti države i entiteta po pitanjima odbrane, što je posebno važno uspostavlja demokratski, kvalitetan demokratski parlamentarni nadzor posebno u nadležnostima države Bosne i Hercegovine, a i entiteta u oblasti odbrane.

Tu posebno ističem nadležnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i činjenicu da smo i već formirali zajedničku komisiju, jedinstvenu komisiju Parlamentarne skupštine sastavljenu od predstavnika oba doma za odbrambena pitanja i pitanja obavještajnih službi.

Osim toga ovaj zakon sa svojim temeljnim rješenjima otklanja do sada postojeću netransparentnost na svim nivoima u pitanju odbrane. Dalje ovaj zakon sa svojim rješenjima omogućava poštivanje međunarodnih obaveza, političko vojnih sporazuma koje je Bosna i Hercegovina potpisala, posebno mislim pri tome na sporazume u okviru OSCE-a koje je Bosna i Hercegovina potpisala.

Naravno, broj pripadnika oružanih snaga se svodi na broj pripadnika, govorim dakle o izvještaju, ne o zakonskim rješenjima, jer zakon ne tretira direktno, ali u izvještaju se govori vrlo temeljito, vrlo precizno na način da se broj pripadnika oružanih snaga svodi na broj pripadnika prihvatljiv i podnošljiv za budžete Bosne i Hercegovine i za raspoloživa sredstva Bosne i Hercegovine u stanju u kojem se ona trenutno nalazi. Pogotovo u ekonomskom smislu. Naravno korištenje ljudskih i materijalnih resursa postojanjem jedinstvenog zakona, postojanjem rješenja koja su transparentna koja su adekvatna, eliminisaće se i nepotrebno razbacivanje i nepotrebno iskorištavanje na nefunkcionalan način i ljudskih i finansijskih resursa u odbrambenom sektoru.

Iz navedenih razloga dakle, navodeći pri tome da brojna rješenja u zakonu, neka posebno, a kojih srećom nije ipak mnogo su rezultat bolnih kompromisa i nije, ne bih rekao da će biti zakonom zadovoljni svi u Bosni i Hercegovini, u potpunosti sigurno neće, ali do ovakvih projekata u Bosni i Hercegovini u trenutku političkom, akutnom u kome se nalazi moguće je doći jedino kompromisom. Nađeni su kompromisi koji ja mislim ipak nude svim onim koji su zainteresirani za ovo pitanje, a mislim da su zainteresirani svi građani Bosne i Hercegovine ipak omogućava minimum kompromisa da svi na neki način budu ne u potpunosti zadovoljni, ali ipak zadovoljni svojim rješenjem.

Dakle, podržavam zakon o odbrani u prvom čitanju i još jednom želim da se zahvalim svima onima koji su upornim, strpljivim i rekao bih prilično hrabrim odlukama doveli do trenutka da možemo razgovarati o ovom zakonu. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodinu Genjcu. Ako se niko, javlja li se još neko za riječ? Gospodin Zrno.

BRANKO ZRNO

Gospodine predsjedajući, članovi Kolegija, dame i gospodo, kolege zastupnici, sve vas pozdravljam. Na ovoj produženoj sjednici Doma naroda posebno pozdravljam gospodina Lokera, vođu ekspertnog tima pod čijem je pokroviteljstvom i nastao rođen Zakon o odbrani u Bosni i Hercegovini i zahvaljujem mu istovremeno iza ove govornice na svemu onomu što je učinio i kao osoba i kao stručnjak da bi ovaj zakon saživio i da bi postao dio ukupne i bolje i normalnije stvarnosti u državi Bosni i Hercegovini.

Ovaj zakon krug hrvatskih zastupnika u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine od početka prihvata i podržava. Podržavamo ga u izvornom tekstu sa amandmanima koji su postali njegov sastavni dio zahvaljujući komisiji koja je svoj dio posla odradila. Drugo, govoriti o zakonu, elaborirati ga sada, ne znam ima li smisla. Međutim, ono što je činjenica zakon je novina, ne samo stoga što nam omogućuje približavanje onim integracijama kojima smo krenuli, nego stoga što ukupan prostor u ovoj zemlji čini normalnijim, čini životnijim, uvjerljivijim i bitno boljim, jer mi u svojoj kući trebamo napraviti sve preduvjete da bismo krenuli tamo kuda smo krenuli. Ovdje trebamo stvoriti Evropu, ovdje trebamo uvoiti i u život provesti standarde koje nudi NATO, koje nudi savez za partnerstvo, koje nudi savez za mir i to je onaj put koji trasira ovaj zakon.

Osobno, čitajući i listajući ovaj zakon mislim da je dobar i mislim da na tragu našeg uzajamnoga rada, mislim na tri kluba u ovome domu Parlamentarne skupštine da su ga oni radili, odnosno njihove komisije da bi otprilike bio ovakav, ne da ga je radio jedan klub. Onda sigurno ne bi bio ovakav, ali ovakav kad spojimo sva tri naša kluba i takav je trebalo biti. Ovo je zakon koji ima jednu normalnu kompoziciju, zakon kojim je u suštini sve obuhvaćeno i sve predviđeno.

Zbog toga ga podržavam i hvala vam.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodinu Zrni. Javlja se za riječ gospodin Goran Milojević.

GORAN MILOJEVIĆ

Poštovani gosti, drage kolege, dragi pripadnici sredstava informisanja, ja bih želio ovom prilikom da kažem nekoliko riječi u vezi sa ovim zakonom.

Donošenje ovog zakna je krupan korak Bosne i Hercegovine u njenoj transformaciji na putu u evroatlanske integracije, odnosno u putu, na njenom putu

prema EU. Kolega Šiljegović je spomenuo jučerašnju sjednicu Narodne skupštine Republike Srpske. Tu je došlo do određenih izmjena u Ustavu Republike Srpske i ja evo moram reći kao Srbin, kao pripadnik tog naroda da su tu bolni, baš bolni kompromisi na koje smo mi pristali u ovom trenutku u želji da naša zajednička država Bosna i Hercegovina što prije na svom putu prosperiteta postane članicom EU.

Mislim da je ovih dana bilo pogrešnih tumačenja u vezi sa svim ovim događanjima u vezi sa ovim zakonom. Ja bih želio još jednom da vas pokušam uvjeriti da nije ni govora bilo ovdje o bilo kakvoj opstrukciji od strane, pogotovo delegata iz reda srpskog naroda. Naime, naša želja je bila da svojim konstruktivnim pristupom, poštujući procedure po našem tumačenju dođemo do ovog zakona. Ja očekujem da će i relevantni i međunarodni činioci cijeniti napor nas svih, svij u ovdje i da će Bosna i Hercegovina u skoroj budućnosti postati članicom partnerstva za mir kao i članicom NATO pakta.

Ja bih ovom prilikom želio da se zahvalim svim članovima Komisije i gospodinu Lokeru koji je ovdje prisutan na jednom zaista izuzetnom naporu i evo očekujem da ćemo dakle u toku ove današnje sjednice usvojiti ovaj zakon i da će to biti jedna od najvažnijih pretpostavki na našem putu u članstvo u partnerstvo za mir. Zahvaljujem.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodinu Goranu Milojeviću. I javlja li se još neko za riječ? Ja mislim evo, gospodine Čengiće, izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Gospodine predsjedavajući, uvažene kolege, poštovani predstavnici Vijeća ministara, predstavnici međunarodne zajednice, a posebno gospodine Loker, predstavnici medija, evo nakon dugog i upornog rada, nakon sedam godina pregovora rada odricanja, ubjeđivanja i strpljivosti došli smo do ovog izuzetno važnog trenutka.

Veoma mi je drago da imamo priliku da razgovaramo o tako važnoj stvari kao što je Zakon o odbrani Bosne i hercegovine, koji je prije sedam godina, kada je npr. rađen Zakon o odbrani Federacije bio nezamisliv i o kome se uopće nije moglo govoriti. To pokazuje izuzetno veliki napredak koji je ostvaren u Bosni i Hercegovini kako promjenama koje se događaju, koje su se dogodile i događaju unutar Bosne i Hercegovine, psihološki i politički i društveni, tako isto tako i međunarodne zajednice koja je pokazala odlučnost da pomogne Bosni i Hercegovini u pravcu njezine pune integracije.

Mi svi znamo da je u tehničkom smislu ovaj zakon jedan od uvjeta za primanje Bosne i Hercegovine u partnerstvo za mir. Međutim, ja se nadam da smo mi ovdje svjesni, kao i građani Bosne i Hercegovine da mi ovaj zakon ne donosimo radi toga da bismo pripremili preduvjete za partnerstvo za mir, nego ga donosimo radi toga da bismo osigurali reforme u području odbrane, radi sigurnosti građana Bosne i Hercegovine, naroda građana Bosne i Hercegovine, Bosne i Hercegovine kao države i regiona. To je za mene najvažniji aspekt ovoga zakona.

Naravno da naše opredjeljenje za partnerstvo za mir kao prvi korak do punog članstva u NATO-u jeste važan i ja se nadam da se oko toga u cjelosti slažemo. Ja osobno podržavam jedan takav pristup, ali znam da je pred nama dug i težak i uporan rad koji, ne bih određivao godinama, ali sasvim sigurno da je posao koji je pred nama je u mnogim područjima vezano za odbranu veći nego onaj koji smo do sada uradili. Možda psihološki i politički manji.

Da budem ipak jasan, ovo je početak reformi u odbrani i nastavak razvoja ideje Dejtona ka stabilnoj i cjelovitoj Bosni i Hercegovini. Dakle, mi trebamo znati da je, Zakon sam po sebi nije reforma, ali jeste osnova za njezino provođenje. On treba da uspostavi osnovu za uspostavljanje Ministarstva odbrane, zajedničke komande, a potom i zajedničke vojske, te ostalih struktura koje su uobičajene u svim normalno organiziranim demokratskim zemljama kada je u pitanju odbrana. Kao što rekoše moji prethodnici ovaj zakon sa svojim rješenjima je zapravo izraz realnih okolnosti unutar Bosne i Hercegovine, prije svega pa i nekih međunarodnih okolnosti i on kao takav ima veoma dobrih rješenja kao što ima i nedostataka.

Posebno bih htio naglasiti da je za mene izuzetno važno i kvalitetno rješenje pitanje civilne komande nad strukturama odbrane što je osnova svakog demokratskog razvoja i što je vrlo važan i konačan zaokret od prethodnog sistema i prethodne psihologije i navika u ovoj, u ovom prostoru da vojska faktički nije imala civilnu kontrolu nego je da je bila vrlo važna politička struktura u predovnom (ne razumije se da li predhotnom) sistemu. Zbog toga je civilna komanda nad strukturama odbrane koja je predviđena ovim zakonom po meni posebno važno demokratsko dostignuće u području ovoga zakona. Ipak, ima i drugih rješenja za koja smatram da ne samo da nisu dobra, nego su nažalost još uvijek loša i iz tog razloga sam uvjeren, iz tog razloga sam uvjeren da zapravo ovaj zakon jeste sljedeći korak u stvarnoj tranziciji struktura odbrane Bosne i Hercegovine ka standardima uobičajenim u razvijenim demokratijama i standardima uobičajenim u zemljama članicama NATO-a.

Posebno želim iskazati svoje, svoju zabrinutost nedovoljnim instrumentima uključenim u ovom zakonu oko stvarne integracije vojske Bosne i Hercegovine. U suštini ne samo da nije postignut napredak, nego je, nego se indirektno uvode tri komponente u vojsku Bosne i Hercegovine, a mi imamo jedno ne baš tako dobro iskustvo da integracija vojske Federacije sa dvije komponente ni do dan danas nije stvarno završena, bez obzira što se mnogi zaklinju da je to gotovo. Ja sam iz tog razloga sasvim siguran da ćemo doći u situaciju da ćemo vjerovatno za par godina ponovo razgovarati o reformama ovoga zakona koje će zapravo ići u pravcu pune integracije odbrambenih struktura, a posebno vojske Bosne i Hercegovine da bi zadovoljili standarde NATO-a.

Ipak, valja znati da naše obaveze nisu samo obaveze prema građanima i narodima u Bosni i Hercegovini, nego i šire. Naše obaveze u području odbrane su i obaveze u području regiona. Sjećamo se dobro da smo kroz Dejtonski mirovni sporazum bili zaduženi za posebne pregovore i u poseban sporazum o regionalnoj stabilizaciji koji smo, dakle pregovore smo vodili '96. godine i uspješno završili, a potpisnici tog sporazuma su bili tadašnja Jugoslavija, Hrvatska i Bosna i Hercegovina. Prema tom sporazumu Bosna i Hercegovina je preuzela obaveze u regionalnoj stabilnosti i saradnji. Bosna i Hercegovina takva obaveze ima danas, ali isto tako Bosna i Hercegovina mora imati instrumente da bi mogla osigurati to, da bi mogla

osigurati svoje učešće i zadovoljiti taj, te obaveze prema regionalnoj stabilnosti. Naravno, vrlo važan segment je upravo uspostavljanje odbrambenih struktura na nivou Bosne i Hercegovine.

U tom sporazumu o regionalnoj stabilnosti predviđeni su i omjeri vojnih struktura u Hrvatskoj, Jugoslaviji, Bosni i Hercegovini i unutar Bosne i Hercegovine. Ti omjeri su pažljivo balansirani iz razloga koji su vam jasni. Mi znamo dobro da je na Bosnu i Hercegovinu, da su na Bosnu i Hercegovinu susjedne zemlje, posebno Hrvatska i bivša Jugoslavija ili sadašnja Srbija i Crna Gora imali i imaju politički, ali svremena na vrijeme i drugi utjecaj. Mi to ne možemo zaboraviti. Mi ne možemo voditi politiku kao da toga nije bilo ili da ga nema. Iz tog razloga moramo biti jako pažljivi i jako osjetljivi razvijajući se prema evropskim integracijama da ni jednog časa ne ugrozimo regionalnu sigurnost. Dobro znamo da ugrožavanje regionalne sigurnosti može među ostalim značiti i izvjesnu neravnotežu odbrambenih struktura između zemalja koja može dati povoda i apetita nekome da vjeruje u uspjeh nelegalnih upotreba vojnih struktura.

Kako je još Meršen rekao neravnomjernost moći priziva rat putem povećanja mogućnosti za uspjeh agresije. Ustvari rat je minimaliziran kada postoji ravnomjernost, rat je minimaliziran kada postoji ravnomjernost. Ako ne postoji ravnomjernosti rat se priziva. Iz toga razloga Bosna i Hercegovina ovim zakonom i reformama u području odbrane mora osigurati izvršavanje svojih obaveza u području regionalne stabilnosti. Ali to znači među ostalim da nesmije učiniti onakve poteze koji nekome drugom mogu dati povoda da misli da se njegova agresija isplati. Naravno da je prisustvo međunarodnih vojnih snaga u ovom času najvažniji faktor, nažalost najvažniji faktor i unutarnje i međunarodne stabilnosti, ali sobzirom na razvoj događaja ja se nadam da će Bosna i Hercegovina ulaskom u partnerstvo za mir, a potom ulaskom u NATO konačno prestati potreba za prisustvom međunarodnih vojnih snaga u Bosni i Hercegovini i biti faktor stabilnosti.

Ipak, želim upozoriti na jednu činjenicu koja nije beznačajna, usvajanje amandmana na Ustav Republike Srpske od juče može biti ozbiljan kamen spoticanja, jer među ostalim donjeti odluku o tome da se u dijelu Bosne i Hercegovine neće služiti redovan vojni rok, može izazvati interes za takva rješenja i na području Federacije što bi neki mogli protumačiti kao put nedemilitarizacije samo Bosne, nego i posebno, ja ću ovdje biti nažalost izravan po nekima i posebno demilitarizacije Bošnjaka. Naravno, mi znamo da su takve ideje nerealne, ne utemeljene, ne opravdane i mi smo uvjereni da će Predsjedništvo Bosne i Hercegovine i buduće strukture odbrane voditi računa o tim činjenicama i da će voditi računa o činjenici da nije tačno da je profesionalna vojska u Bosni i Hercegovini jeftinija od vojske koja je kombinirana između profesionalne, rezervne i vojske sastavljene od onih koji su na odsluženju vojnog roka. Bosna i Hercegovina nema takav finansijski potencijal da finansira skupe profesionalne jedinice i iz tog razloga sigurno do vremena ulaska u NATO Bosna i Hercegovina će imati potrebu za regrutnim sastavom. Iz svega što sam rekao, a imajući u vidu interes, vjerujem svih nas i moj osobni da ovaj zakon dobije podršku u ovome domu i u drugom domu i da ga usvojimo na vrijeme kako bismo mogli ući u proces pridruživanju partnerstvu za mir.

Ja ću kolegama na ovom domu, uvažanim kolegama na ovom domu predložiti da nakon usvajanja Zakona u tekstu kako je predložen usvojimo i zaključak koji predlažem da glasi na sljedeći način.

Dakle, tražimo od Predsjedništva da u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona utvrdi veličinu profesionalnog i rezervnog sastava, te regrutni kontigent oružanih snaga Bosne i Hercegovine u skladu sa članom 4. Aneks Ib Dejtonskog sporazuma i Sporazumom o subregionalnoj kontroli naoružanja i fjorentinski sporazum od 14. juna '96. godine koji će važiti do primanja Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo NATO-a. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Evo čuli smo izlaganje i gospodina Hasana Čengića. Javlja li se još neko za diskusiju?

Hvala lijepo, evo mislim da smo ovu raspravu u ovom dijelu koji se zove prvo čitanje iscrpili.

Ko je zato da usvojimo zakon u prvom čitanju?

Hvala vam lijepo. Dakle jednoglasno 14 poslanika je glasalo zakon u prvom čitanju.

Ja predlažem da, molim. Pa poslije zakona si rekao, pa poslije donošenja zakona. Ja dobro čujem, Osman me zbunjuje. Hvala lijepo.

Ja predlažem da nastavimo raspravu o ovom zakonu u drugom čitanju.

Slažemo li se stim?

Ko je za?

Hvala lijepo. Jednoglasno.

Drage kolege, evo amandmane koje ste, o kojima smo govorili i koje je prihvatio, koje je iznjela komisija i oni su postali sastavni dio ovog zakona.

Imamo i dva nova amandmana koje je ponudio. Molim vas lijepo, mogu li ja da vodim ovu sjednicu?

Imamo dva nova amandmana koje je ponudio Klub srpskih delegata i dobili ste svi te amandmane. Složili smo se da ovi amandmani, da raspravljamo o ovim amandmanima i evo ako ima potrebe da predsjednik Kluba srpskih delegata izađe za govornicu i kaže nešto o ovim amandmanima.

Izvolite. Gospodine Šiljegoviću.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Gospodine predsjedavajući dame i gospodo, sobzirom da komisije ustavnopravne i jednog i drugog doma prilikom razmatranja amandmana utvrdili različitost teksta zakona koje je Komisija za reformu odbrane dostavila u parlamentarnu proceduru i koliko ja imam informaciju Vijeće ministara je prihvatilo da se desilo određenih tehničkih grešaka u prijedlogu zakona kojeg smo mi dobili.

Dakle da ne ponavljam na Poslovnik član 89. da delegat u klobovima mogu ulagati amandmane kada se odnosi na nove aspekte koje Komisija nije uzela u obzir itd. u članu 12. amandmana broj I kojeg smo mi dostavili – Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, u daljem tekstu Predsjedništvo djelujući prema koncenzusu vrši vrhovnu, operativnu i administrativnu komandu i kontrolu oružanih snaga Bosne i Hercegovine.

U Prijedlogu zakona kojeg smo mi dobili, koji je bio kod nas stoji u članu 12. – Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, u daljem tekstu Predsjedništvo vrši vrhovnu, operativnu i administrativnu komandu i kontrolu oružanih snaga Bosne i Hercegovine i odluke donosi koncenzusom.

Ovaj dio – i odluke donosi koncenzusom je dio teksta koji je dodat i Ustavno-pravna komisija Predstavničkog doma i Predstavnički dom u prvom čitanju je usvojio tekst zakona kao u amandmanu I kojeg smo mi vama dostavili.

U članu 14. amandman II stoji u Prijedlogu zakona – ministar odbrane Bosne i Hercegovine, u daljem tekstu ministar ima sljedeće organizacione i administrativne nadležnosti koje su predmet vrhovne komande i kontrole Predsjedništva.

Dodati dio ide dalje – u skladu sa Zakonom o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine i Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine, ponavljam dio koji je dodat – u skladu sa Zakonom o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine i Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine.

Znači mi ulažemo amandmane samo vraćamo dio teksta na izvorni tekst kakav je bio, a ovi dodaci su došli iz Savjeta ministara. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine Šiljegoviću.

Ja molim gospodina Filipovića kao člana Komisije, predsjednika Komisije naime da nam o ovom kaže nešto.

ILIJA FILIPOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, vezano za amandman I, nema šta reći o njemu, apsolutno prihvatljiv i mislim da on nije sporan ni o čemu.

Što se tiče ovog amandmana II, mislim da je malo nespreno data njegova formulacija.

Ovdje je trebalo na kraju teksta koji je predložen da se mjenja i glasi znači – ministar obrane Bosne i Hercegovine, u daljem tekstu ministar, ima sljedeće organizacione i administrativne nadležnosti koji su predmet vrhovne komande i kontrole Predsjedništva.

Trebalo je, sad slijedi tekst, ostali dio teksta ostaje nepromjenjen. Ne, mislim da je trebalo reći da nastavak teksta stavka 1. se briše. I onda bi to bilo sukladno ovome što je rekao gospodin Šiljegović.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Ja moram sad, oprostite, malo ćemo sada stati. Ja moram sada gospodina Šiljegovića, kao podnosioca amandmana konsultovati.

Izvolite gospodine Genjac. Neka. Izvoli ima i Genjac vjerovatno primjedbu, pa češ ti na kraju.

HALID GENJAC

Ja bih zamolio jednu pauzu od 5 minuta da se sa predsjednicima klubova. 5 ili 10 minuta, samo da se usaglasi tekst ovoga.

MUSTAFA PAMUK

Na zahtjev predsjednika Kluba bošnjaka 10 minuta pauze da se predsjednici klubova usaglase o ovom amandmanu. Hvala lijepo.

/PAUZA/

Ko želi poslije ove desetominutne pauze u koja je napravljena da predsjednici klubova usaglase ovaj tekst amandmana ili da se usaglase. I evo ja bih zamolio jednog od predsjednika da.

Izvolite gospodine Genjac.

HALID GENJAC

Naime, bio je nesporazum u smislu razumjevanja ovog teksta. U amandmanu II, tekst amandmana navodi da se u članu 14. prvi stav mijenja, pa je navedeno kako glasi i rečeno da ostali dio teksta ostaje nepromjenjen. Ovo se moglo razumjevati da se ostali dio teksta tog stava ne mijenja, ili ostali dio člana ovog 14.

Naravno smisao je da se ostali dio člana 14. ne mijenja, a prvi stav se mijenja na način kako je to navedeno. Mislim to je taj nesporazum otklonjen i ovo više govorim radi zapisnika da ne bi bilo nesporazuma. To smo se usaglasili i mislim da se može pristupiti izjašnjavanju o amandmanima.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepa. Evo čuli smo gospodina Halida Genjca. Ima li. Gospodine Boško. Molim vas.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, da ne bi bilo zabune poboljšanje pravno tehničko koje je predložio gospodin Filipović i gospodin Genjac je ispravno.

Međutim, ja sam izvorno, izvorno dio teksta dobio iz Predstavničkog doma, znači ja sam išao samo na varijantu da isti dio teksta gdje je tačka, gdje je zarez, bude istovjetan, da ne usaglašavamo nije tačka ovdje, nego ondje.

A taj amandman Predstavničkog doma kojeg smo mi ispred Kluba uložili glasi – član 14. prvi stav mijenja se i glasi – ministar odbrane Bosne i Hercegovine u daljem tekstu ministar, ima sledeće organizacione i administrativne nadležnosti koje su predmet vrhovne komande i kontrole Predsjedništva. Ostali dio teksta ostaje nepromjenjen. To je bio amandman koji sam ja dobio iz Predstavničkog doma radi istovjetnog teksta.

Meni je sugerisano i mi predlažemo tehničku popravku u pravcu nastavak stavke 1. se briše i ostali dio teksta ostaje nepromjenjen. Halide nećemo sad.

MUSTAFA PAMUK

Dobro. Dobro. Dobro.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Nastavak stavke 1. se briše...

/prekid veze u snimanju/

MUSTAFA PAMUK

Dakle, usvojili smo, evo radi stenograma da napravimo jedan zaključak.

Dakle usvojili smo ove amandmane i glasali za njih jednoglasno i ja molim sada kolege da glasamo, ako nema dalje diskutanata da glasamo za zakon.

Ko je zato da se Zakon o odbrani usvoji uz ove amandmane koje smo evo danas mi usvojili i koje je usvojila Komisija?

Ko je za?

Dakle jednoglasno smo usvojili Zakon o odbrani i ja vam svima čestitam.

Evo kaže moj predsjednik, gospodine Loker platite piće.

Imali smo jedan zaključak, prijedlog zaključka koga je predložio iza govornice gospodin Hasan Čengić. Imaš ti primjedbu jel? Imaš li ti diskusiju na ovo?

Evo zaključak, zaključak smo podjelili jel. Evo vezano za taj zaključak gospodin Limov će diskutirati.

TOMISLAV LIMOV

Uvaženi gospodine predsjedatelji i dopredsjedatelji, kolege izaslanici, dame i gospodo, ja prije svega koristim prigodu da čestitam svima onima koji su na bilo koji način doprinjeli da dođemo do Zakona o obrani Bosne i Hercegovine i želim u odnosu

na prijedlog zaključka koji je iznio gospodin Čengić predložiti rješenje u sljedećem pravcu.

Naime, čini mi se iako ga nismo dobili, zaključak je vrlo interesantan, mada nisam siguran da li je onaj rok od 30 dana samom Predsjedništvu dovoljan da, predlažem dakle da ovaj zaključak usvojimo na način da on bude prosljeđen nadležnoj komisiji i da na narednoj sjednici onda se izjasnimo oko toga. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Gospodin Šiljegović se javio za riječ.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Gospodine predsjedavajući Klub delegata iz reda srpskog naroda smatra sljedeće. Nema potrebe zaključkom podsjećati na obaveze pod Dejtonskom sporazumu i obaveze prema Sporazumu u subregionalnoj kontroli naoružanja.

Smatramo da je to nepotrebno, ove prethodne obaveze su to naglasile i uz uvažavanje zaključka koji je ovako inicirajući i podsjeća na te obaveze. Smatramo da nema potrebe za donošenjem tog zaključka i da znate da će delegati iz reda srpskog naroda biti protiv donošenja takvog zaključka. Jednostavno smatramo ga suvišnim.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine Šiljegoviću. Molim vas, čuli smo, čuli smo diskusije. Dakle, evo gospodin Čengić želi pojasniti vjerovatno neke stvari vezano za zaključke.

HASAN ČENGIĆ

Ne smatram da treba išta pojašnjavati, nego jednostavno želim kazati da je ideja, dakle mi podsjećamo Predsjedništvo i govorimo Predsjedništvu ono što ono zna i treba da uradi.

Ipak, biću vrlo jasan Klub bošnjačkih delegata je zapravo ovo imao kao svoj amandman na Ustav, ali je imajući u vidu opći interes i interes nas koji predstavljamo naš narod, da se ovaj zakon usvoji u roku i da se usvoji na način da bude prihvatljiv za sve to jest da ne odgađamo diskusijama, amandmanima i ostalim, ne prolongiramo odlučivanje, mi smo odustali od toga da to ulažemo kao amandman da bismo ubrzali taj proces.

S druge strane smatramo da niko ovdje ne može biti protiv međunarodno preuzetih obaveza Bosne i Hercegovine. Jedno ovakvo podsjećanje od strane Doma naroda Predsjedništva koje će imati važnu ulogu u daljem procesu odbrambenih reformi nije uopće na odmet i nije u suprotnosti ni sa jednim stavom koji je do sada imala Bosna i Hercegovina u vezi sa svojim međunarodnim obavezama. Hvala lijepa.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Evo, čuli smo ovo. Čuli smo dakle gospodina Čengića, čuli smo gospodina Limova, čuli smo gospodina Šiljegovića.

Ako nema dalje diskusije, ja ću ipak dati ovaj prijedlog gospodina Hasana Čengića na

HASAN ČENGIĆ
/nije izašao za govornicu/

MUSTAFA PAMUK
Odlično. Dakle

HASAN ČENGIĆ

Dakle, ako dozvolite samo kratko. Ukoliko kolege smatraju da ovo treba ići na komisiju, jer je možda tekst došao relativno kasno itd. ja osobno nemam ništa protiv da to ide na komisiju, da to nadležna komisija razmotri i da sa svojim stavom dođe pred Dom, jer mislim da je važno da se usaglasimo oko stvari, a ne da insistiramo na nečemu što nam nije prihvatljivo.

Prema tome, ako je prihvatljivo da, gospodine predsjedavajući stvarno se izvinjavam, ako je prihvatljivo da idemo prvo na komisiju, pa da saslušamo stav komisije. Ja u tom smislu prihvatom sugestiju uvaženog kolege Limova.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine Čengiću. Evo imamo dva usaglašena stava oko ovog prijedloga i ja stavljam. Dakle da se, dakle neka gospodin Čengiće, ovo je predlog gospodinu Čengiću da ovo uputi na komisiju i da se komisija o tom izjasni i kaže svoje. Hvala lijepo.

Evo mi smo dakle ipak okončali jedan veliki posao.

Naredna tačka dnevnog reda je i ja moram sada da vas zamolim da bi naša dvojica kolega Jukić i Milojević bi morali brzo na avion, da razumijemo tu stvar i da razumijemo tu stvar i da probamo malo poženiti.

13. tačka dnevnog reda je

Ad. 13. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine, prvo čitanje, predlađač Vijeće ministara

Molim. Halo, novinari ako možemo gospodo od pera ako može malo tiše, pa kasnije onda uradite svoj dio posla.

Ovo je prvo čitanje. Dobili ste zakon, kao i izvještaj nadležne komisije. Amandmana na zakon nije bilo. Predstavnički dom je usvojio zakon u prvom čitanju 24. na 24. sjednici 27.11.

Evo da vidimo da govorimo u prvom čitanju u zakonskoj utemeljenosti ovog zakona, odnosno ustavnoj utemeljenosti ovog zakona.

Izvolite. Nema rasprave jel.

Ko je zato da ovaj zakon usvojimo u prvom čitanju?

Hvala lijepo. Jednoglasno.

Dakle zakon u prvom čitanju je usvojen.

Predlažem da obavimo raspravu o ovom zakonu i u drugom čitanju.

Ko je za?

Hvala lijepo. Jednoglasno.

Dobili ste izvještaj nadležne komisije, amandmana nije bilo. Da li se ko javlja za riječ? Dakle nemamo diskusija.

Ko je za usvajanje zakona?

Jednoglasno. Hvala vam lijepo.

Dakle zakon je usvojen u predloženom tekstu.

14. tačka dnevnog reda

Ad. 14. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, prvo čitanje

Ovo je prvo čitanje. Dobili ste zakon kao i izvještaj nadležne komisije. Amandmana na zakon ima. Ima gospodin Jukić. Predstavnički dom je usvojio zakon u prvom čitanju na 27. sjednici.

Evo da vodimo raspravu o utemeljenosti ovih zakona. Evo gospodin Jukić ima svoj amandman.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodine predsjedatelju, dame i gospodo u izvješću sa Zastupničkog doma nadležne komisije stoji da je nadležna komisija Ustavno-pravna komisija usvojila jedan amandman u članku 3. Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine.

Riječ na početku članka 46.a) – do uspostave novoga saziva Vijeća ministara poslije održanih narednih općih izbora i isteka mandata članovima Vijeća ministara mjenja se riječima – u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovog zakona.

Ovaj je amandman usvojen je jednoglasno i na Komisiji i na Domu. Dakle nikome nije bio upitan.

Ja isto tako sam evo smatrajući da je ovaj amandman dobar i korektan i da obvezuje Vijeće ministara da uradi ovaj posao u roku od godinu dana, a ne do dovršetka svog mandata, ovaj amandman prihvatio i uzeo kao svoj i predlažem danas

ovdje našem domu da ga usvojimo kako bismo dobili zakon već danas i da onda izbjegnemo potrebu usuglašavanja različitih tekstova zakona i formiranja komisija.

Evo, to je moje obrazloženje. Dakle bilo je jednoglasno. Mislim da je amandman dobar i korektan i predlažem da i mi ovaj amandman usvojimo kako bismo već danas imali i ovaj tekst zakona u konačnom tekstu, odnosno nakon potvrde koja će biti za dva dana u zastupničkom domu. Zahvaljujem.

MUSTAFA PAMUK

Ja zahvaljujem gospodinu Jukiću. Ima li neko ko se javlja dalje za diskusiju?

Dakle, evo ja ću kazati sad prihvatamo li ovaj amandman.

Ko je za?

Hvala lijepo. Jednoglasno.

Dakle sada glasamo o zakonu u prvom čitanju.

Ko je zato da prihvatimo ovaj zakon u prvom čitanju?

Pardon, u drugom čitanju. Oprostite molim vas. Greška. Tehnička greška. U drugom, ja se izvinjavam. Pa dobro.

Hvala lijepo.

Zakon je jednoglasno usvojen sa amandmanom koga je dao gospodin Jukić.

Gospodin Šiljegović traži da se obrati.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Oprostite molim vas, malo samo strpljenja.

Gospodine predsjedavajući u ime Kluba srpskih delegata tražim objašnjenje vaše izjave juče date u sredstvima informisanja u kojoj ste rekli da neki, neke političke partije i neki predstavnici opstruiraju, filozofiraju itd. da to ne prenosim.

Ja sam siguran da niste mislili na delegate iz reda srpskog naroda i na delegate iz ovog doma, jer smo mi u posljednje vrijeme sve učinili da sa valjanom zakonskom podlogom i amandmanima na izmjene Ustava Republike Srpske dođe do donošenja ovih zakona i u tom pravcu tražim vaše izjašnjenje ili izvinjenje u ime Kluba.

MUSTAFA PAMUK

Hvala.

Drage kolege, poštovana gospodo, poštovani predstavnici, Kluba srpskih delegata ja sam, moram malo uvoda napraviti.

Ja sam juče poslije prekida sjednice ili poslije sjednice dao izjave za četiri televizije iz Bosne i Hercegovine i najvjerovatnije sam negdje, nisam ja gledao taj snimak, nisam gledao to na televiziji i najvjerovatnije sam negdje ostao nedorečen. Iz prethodnih komunikacija koje sam imao sa Klubom srpskih delegata, ja mislim da su

one bile i korektne i da se iz naših komunikacija vidjelo jedno nastojanje da ovaj posao privedemo kraju.

Međutim, ako sam ostao nedorečen, ja moram reći i šta sam mislio i šta mislim o tom problemu. Dosta nesporazuma i dosta tešku situaciju izazvao je izazvalo je usvajanje ovog zakona i diskusija o ovom zakonu na klubu, na Predstavničkom domu i jasno je da se u nekim momentima osjećale neke, po mom nahođenju neke opstrukcije, ali nisam, ako sam ostao nedorečen, onda moram misliti da su to, moram reći sada ovdje da sam osjetio da su to opstrukcije ljudi iz opozicionih stranaka i nisam mislio na ove poslanike, na ove delegate, van ovog parlamenta, a onda mi je gospodin Šiljegović uputio jedan prekor, zašto govorim, drugarsku kritiku, zašto govorim o onom parlamentu.

Ja vam moram reći, ja pripadam političkoj opciji koja ima poslanike i u Parlamentu Republike Srpske i to imam predstavnike i srpskog i bošnjačkog i hrvatskog naroda u tom parlamentu i stičem kao partijski, stranački funkcioner pravo da diskutiram i o tom klubu i zato sam o tom klubu i diskutirao.

Ja ovim poslanicima, naime ovim delegatima Republike Srpske, odnosno zahvaljujem, u ime srpskog naroda zahvaljujem na jednoj dobroj saradnji, srpskog naroda na dobroj saradnji i jednom kvalitetnom i korektnom radu u ovom parlamentu. Hvala vam lijepo.

Sjednica je završena.

Sjednica je završila sa radom u 12,50 sati.